

POLIISIAMMATTIKORKEAKOULU

TUTKIMUSYKSIKÖ
Toimintakertomus 2004

POLIISIAMMATTIKORKEAKOULU
Espoo 2005

TUTKIMUSYKSIKKÖ
Toimintakertomus 2004

ISBN 951-815-079-6

Edita Prima Oy, Helsinki 2005

Sisällysluettelo

1.	TUTKIMUSPÄÄLLIKÖN KATSAUS VUOTEEN 2004.....	4
2.	TUTKIMUSYKSIKÖN TEHTÄVÄT JA HENKILÖSTÖ.....	6
3.	POLIISIPSYKOLOGIAN TUTKIMUSALUEEN TOIMINTA	9
3.1.	Tutkimus- ja kehittämishankkeet	9
3.2.	Tieteelliset julkaisut, esitelmät ja lausunnot	11
3.3.	Kansainvälinen yhteistyö	13
3.4.	Muu asiantuntija- ja kehittämistyö.....	13
3.5.	Opetus ja ohjaus	14
4.	POLIISITOIMINNAN TUTKIMUSALUEEN TOIMINTA	16
4.1.	Tutkimus- ja kehittämishankkeet	16
4.2.	Tieteelliset julkaisut, esitelmät ja lausunnot	20
4.3.	Kansainvälinen yhteistyö	23
4.4.	Muu asiantuntija- ja kehittämistyö.....	24
4.5.	Opetus ja ohjaus	26
5.	TALOUSRIKOLLISUUDEN TUTKIMUSALUEEN TOIMINTA	28
5.1.	Tutkimus- ja kehittämishankkeet	28
5.2.	Tieteelliset julkaisut, esitelmät ja lausunnot	30
5.3.	Kansainvälinen yhteistyö	31
5.4.	Muu asiantuntija- ja kehittämistyö.....	32
5.5.	Opetus ja ohjaus	34
6.	HUUMAUSAINERIKOLLISUUDEN TUTKIMUSALUEEN TOIMINTA	36
6.1.	Tutkimus- ja kehittämishankkeet	36
6.2.	Tieteelliset julkaisut, esitelmät ja lausunnot	38
6.3.	Kansainvälinen yhteistyö	40
6.4.	Muu asiantuntija- ja kehittämistyö.....	41
6.5.	Opetus ja ohjaus	43
7.	KOKONAISRIKOLLISUUDEN TUTKIMUSALUEEN TOIMINTA	45
7.1.	Tutkimus- ja kehittämishankkeet	45
7.2.	Tieteelliset julkaisut, esitelmät ja lausunnot	47
7.3.	Kansainvälinen yhteistyö	48
7.4.	Muu asiantuntija- ja kehittämistyö.....	48
7.5.	Opetus ja ohjaus	50

1. TUTKIMUSPÄÄLLIKÖN KATSAUS VUOTEEN 2004

Tietoa poliisin strategisen suunnittelun ja poliisitoiminnan kehittämisen tueksi tarvitaan aiempaa enemmän. Vuonna 2004 tämä heijastui Poliisiammattikorkeakoulun tutkimusyksikössä hankerahoituksen lisääntymisenä. Tutkimustoiminnan budjettirahoitus (kehysrahoitus) pysyi edellisten vuosien tasolla.

Tutkimustoiminnan rahoituksesta osa on ns. kilpailtua rahoitusta eli rahoitusta, joka tulee budjettikehyksen ulkopuolelta. Yleisesti katsotaan, että hankerahoituksen osuus ei tutkimuslaitoksessa tulisi olla yli 50 prosenttia. Esimerkiksi valtion sektoritutkimusjärjestelmän rakenteellista ja toiminnallista kehittämistä vuonna 2004 tarkastellut selvitysmies Jussi Huttunen totesi, että budjettirahoituksen ulkopuolisen tutkimusrahoituksen optimaalinen osuus tutkimuslaitoksen kokonaisrahoituksesta on 30 – 50 %.

Valtaosa tutkimusyksikön hankerahoituksesta tuli sisäasiainministeriön poliisiosastolta. Muita rahoittajia toimintavuonna olivat Raja- ja merivartiokoulu, Valtion työsuojelurahasto, Helsingin kihlakunnan poliisilaitos, Keskusrikospoliisi ja Poliisin tietohallintokeskus.

Uusia hankkeita olivat mm. poliisipäällikkötutkimus, järjestyslain vaikuttavuustutkimus, poliisihenkilöstöön kohdistuneiden uhkailujen tutkimus, tutkimus sukupuolisesta tasa-arvosta poliisissa, huumerikollisuuden torjunnan haasteita käsittelevä tutkimus, työrikostutkimus, liiketoimintakiellon valvontatutkimus, tutkimus Suomen ja Venäjän rajarikollisuuden torjunnasta viranomaisyhteistyönä, rasistista rikollisuutta koskeva tutkimus sekä kunnallisten turvallisuussuunnitelmien vaikuttavuustutkimus. Hankkeita luonnehtii niiden yhteys viranomaistoiminnan kehittämiseen.

Tutkimustoiminnan kehittämisen keskeisiä alueita olivat tutkimusosaamisen parantaminen, tutkimusprosessin hallinnoinnin ja hankkeiden kustannusvastaavuuden parantaminen sekä toiminnan tunnettavuuden parantaminen. Tutkimustoiminnan laadun arvioinnissa sekä sektoritutkimuslaitokset että korkeakoulut käyttävät ulkopuolista asiantuntija-arviointia. Tällainen voidaan toteuttaa esim. viiden vuoden välein. Poliisin rahoittaman tutkimustoiminnan osalta kokonaisarviointi olisi tarpeen tehdä. Koska poliisin rahoittamaa yhteiskuntatieteellistä tutkimusta tehdään myös Tampereen ja Turun yliopistoissa, on tällaista arviointia kuitenkin hankala toteuttaa yksin Poliisiammattikorkeakoulun toimesta.

Tutkimushenkilöstön virkasuhteiden mediaanikesto on alhainen. Vuonna 2004 se oli 11 kuukautta, kun vuotta aiemmin arvo oli 12 kuukautta. Vaarana on, että Poliisiammattikorkeakoulun alueellistamispäätös saa aikaan vaihtuvuutta, mikä estää tämän henkilöstöä koskevan mittarin kehittymisen suotuisasti myös lähivuosina. Tämä tarkoittaa sitä, että asiantuntemus ei riittävästi kasaannu siten, kuin poliisitoiminnan kehittämistä vastaavassa asiantuntijaorganisaatiossa tulisi tapahtua. Ongelmana ja uhkana on myös tutkimustoiminnan sirpaloituminen pieniksi selvitysluontoisiksi projekteiksi, jotka eivät mahdollista toiminnan pitkäjänteiseen kehittämiseen tähtäävää ja kykenevää toimintaa.

Tutkimuksen toiminnallinen tehokkuus kehittyi suotuisasti. Henkilötyövuosiin suhteutettuna käytettyjen mittareiden arvot paranivat. Mittareina käytetään julkaisujen määrää, asiantuntijalausuntojen määrää, työ- ja toimikuntajäsennyksien määrää sekä verkostoitumista tiedeyhteisöön.

Tämä toimintakertomus kertoo tutkimusyksiköstä vuonna 2004. Tavoitteena on kuvata yksikön henkilöstöä, toimintaa sekä ennen muuta tiedottaa yksikössä tuotetuista julkaisuista.

Risto Honkonen

tutkimuspäällikkö

2. TUTKIMUSYKSIKÖN TEHTÄVÄT JA HENKILÖSTÖ

Poliisiammattikorkeakoulussa toteutetaan poliisin toiminnan kehittämiseksi riippumatonta, tieteellistä, pitkäjänteistä ja systemaattista poliisia ja poliisin toimintaympäristöä koskevaa tutkimusta. Tavoitteena on, että poliisiylijohtolla, poliisin yksiköillä, yhteistyöviranomaisilla ja muilla toimijoilla on käytettävissään luotettavaa poliisia ja sen toimintaympäristöä koskevaa tietoa oman toimintansa kehittämiseksi ja kansalaisten turvallisuuden parantamiseksi.

Poliisiammattikorkeakoulun toiminta- ja taloussuunnitelmassa määritellyjä tutkimuksen kriittisiä menestystekijöitä ovat:

Tuotetaan kärkitietoa jokaisella tutkimusalueella

- Yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja näkyvyys
- Tieteellisesti korkeatasoiset julkaisut ja tutkimuksen strateginen relevanssi
- Verkostoituminen poliisiorganisaatioon ja tiedeyhteisöön
- Toimiva kansainvälinen yhteistyö

Poliisiammattikorkeakoulun tutkijat:

- Tekevät poliisin organisaatioon, toimintaan ja toimintaympäristöön liittyvää tutkimusta.
- Antavat asiantuntija-apua sisäisessä turvallisuussuunnittelussa, arvioivat kansallisia turvallisuusuhkia ja kehittävät poliisiorganisaatiota ja poliisitoiminnan metodeja.
- Osallistuvat sekä kotimaiseen että kansainväliseen sosiologiseen ja kriminologiseen keskusteluun tuottamalla akateemista tutkimusta ja osallistumalla koti- ja ulkomaisiin konferensseihin ja seminaareihin.
- Opettavat Poliisiammattikorkeakoulussa mm. kriminologiaa ja tutkimusmenetelmiä sekä ohjaavat opiskelijoiden seminaaritöitä ja tutkielmia.
- Tekevät sopimustutkimuksia esimerkiksi kunnille ja poliisin yksiköille.

Henkilökunta

Tutkimuspäällikkö, dosentti **Risto Honkonen**

Tutkimussihteeri, tradenomi **Suvi Säätelä**

Tutkimusapulainen, valt. yo. oik., yo. **Leena Mäkipää** (12.1. – 30.8.)

Tutkimusapulainen, valt. yo. **Kaisa Eskola** (1.9. alkaen)

Poliisipsykologia

Erikoistutkija, dosentti **Pekka Santtila** (virkavapaalla 1.8. alkaen)

Erikoissuunnittelija, PsM **Mikael Sainio**

Tutkija, KTM, Ps. yo **Anne Jokinen** (1.1. – 5.3., 1.9. alkaen)

Tutkija, Ps. yo **Manne Laukkanen**

Tutkija, PsM **Nora Senvall** (1.9. alkaen)

Poliisitoiminta

Erikoistutkija, YTL, MA **Timo Korander**

Tutkija, KL **Marja-Liisa Laapio**

Tutkija, VTM **Anna Vanhala**

Tutkija, KM **Reija Taiha-Vepsäläinen** (28.2. saakka)

Tutkija, PsT **Petri Raivola** (1.3. – 30.6.)

Tutkija, VTM **Leena Mäkipää** (1.9. alkaen)

Tutkija, VTM **Terhi Hakamo** (1.9. alkaen)

Talousrikollisuus

Erikoistutkija, OTT **Anne Alvesalo**

Erikoissuunnittelija, KTM, OTL **Erja Virta**

Tutkija, YTM **Sari Heiskanen**

Tutkija, YTM, oik. yo. **Janne Laukkanen** (13.9. alkaen)

Huumausainerikollisuus

Erikoistutkija, VTT **Kati Rantala**

Tutkija, VTM **Tuula Kekki**

Tutkija, Ph.D **Jonathan Hadley** (1.3. alkaen)

Tutkimusavustaja, VTM **Tanja Noponen** (1.4 alkaen)

Kokonaisrikollisuus

Erikoistutkija, VTT **Markku Heiskanen**

Tutkija, VTM **Outi Roivainen**

Tutkija, VTM **Anna-Liisa Heusala** (1.8. alkaen)

Tutkija, VTT **Risto Kangas** (1.10. alkaen)

Tutkija, VTM Tuunia Keränen (1.9. alkaen)

Tutkimusapulainen Terhi Hakamo (1.5. – 30.6., 1.8. – 31.8.)

Tutkimusapulainen Mikko Rautio (1.5. – 31.7.)

3. POLIISIPSYKOLOGIAN TUTKIMUSALUEEN TOIMINTA

3.1. Tutkimus- ja kehittämishankkeet

Poliisipsykologian tiimin tavoitteena on tuottaa tieteellistä tietoa rikosten esitutinnan tehostamiseksi. Tietoa hyödynnetään koulutuksessa, oppikirjojen tuotannossa ja esitutkintaa tukevien järjestelmien kehittämisessä. Toisena tavoitteena on poliisin henkilöstön hyvinvoinnin, johtamisen ja organisaatioilmaston tutkiminen ja kehittäminen. Poliisipsykologian tutkimus- ja kehittämistyö on jaettu rikostutkinta-, oikeus ja todistajan- sekä työ- ja organisaatiopsykologian teemoihin.

Vuonna 2004 käynnissä olivat seuraavat hankkeet:

Rikostutkintapsykologia

Rikostutkintapsykologiassa kehitettiin automaattisten päätöksenteon tukijärjestelmiä: sarjoitusta, maantieteellistä profilointia eli geoprofilointia sekä henkilöprofilointia. Rikollisia tutkittaessa on havaittu tekijöiden toimivan usein pienellä etäisyydellä kotoaan. Tilastollisesti mallinnettuna tätä tietoa voidaan käyttää poliisitutkinnassa tekijän kotipaikan ennustamiseen. Tutkimuksemme sekä lähestymistavan käyttäminen käytännön rikostapauksissa ovat tuottaneet lupaavia alustavia tuloksia. Tutkimuksen rahoittaa sisäasiainministeriö ja tutkijana toimii Manne Laukkanen.

Esitutkintamenetelmien kehittämis- ja tutkimushanke. Tutkimuksessa tarkastellaan muistijälkitekien toimivuutta erilaisten laatu- ja koulutuksen valossa. Tutkimus kartoittaa myös eri toimijoiden mahdollisuuksia vaikuttaa testituloksiin. Tutkimuksen rahoittaa sisäasiainministeriö ja tutkijana toimii Anne Jokinen.

Henkirikosten määrän ja piirteiden seuranta tutkimus joka on Poliisiammattikorkeakoulun, oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen ja sisäasiainministeriön poliisiosaston yhteistyöhanke. Poliisiammattikorkeakoulu on vastannut aineiston keruusta ja muista käytännön tehtävistä. Tietolomakkeiden kirjaaminen on automatisoitu syksyllä 2004 PAKK:n rahoituksella. Tutkijana toimii Manne Laukkanen.

Oikeus- ja todistajanpsykologia

Oikeus- ja todistajanpsykologian alueella keskityttiin lasten kuulustelun ja seksuaalisen hyväksikäytön esitutinnan kannalta merkittäviin tutkimusaiheisiin. Erikoistutkija Pekka Santtila tekee tutkimusta virkatyöhönsä mm. vaarallisuuden dynaamisten riskitekijöiden arvioinnista, lasten kuulustelutekniikoiden arvioinnista sekä seksuaalisen väkivallan motivaatioperustasta.

Työ- ja organisaatiopsykologia

Poliisin henkilöstöbarometri on määrääjain toistuva kysely, jonka toteutuksesta vastaa Poliisiammattikorkeakoulun tutkimusyksikkö. Kyselyssä kartoitetaan poliisin henkilöstön työtyytyväisyyttä, sitoutumista, vaikutusmahdollisuuksia, jaksamista ja stressitekijöitä sekä esimiesten johtamistyyliä ja johtamistapoja. Sen avulla pyritään korostamaan henkilötyöjohtamisen merkitystä sekä antamaan välineitä henkilöstön hyvinvoinnin, jaksamisen ja johtamisen systemaattiseen seurantaan, arviointiin ja kehittämiseen poliisihallinnon kaikilla eri tasoilla — poliisilaitoksissa ja yksiköissä, lääneissä sekä koko valtakunnan tasolla. Vuonna 2005 toteutettavassa barometrissa haasteena on sekä vastaamisen että vastausten tulkitsemisen helpottaminen. Tarkoituksena on tiivistää kyselyä lyhyemmäksi ja tuoda optisesti luettavan vastauslomakkeen rinnalle myös sähköinen lomake. Yksiköille jaettavista raporteista on tarkoitus tehdä mahdollisimman yksinkertaisia ja helppolukuisia. Hankkeen rahoittaa sisäasiainministeriö ja vastuuhenkilönä toimii erikoissuunnittelija Mikael Sainio.

Poliisihallinnon ensimmäinen sukupuolista tasa-arvoa koskeva tutkimus tehtiin Työterveyslaitoksen toimesta vuonna 1999. Tutkimustulosten pohjalta laadittiin poliisin ensimmäinen tasa-arvosuunnitelma. Tasa-arvotutkimus toteutettiin vuonna 2004 toistamiseen PAKK:n tutkimusyksikön ja Työterveyslaitoksen yhteistyönä. Kysely toteutettiin loppuvuodesta ja tutkimusraportti poliisihallinnon käyttöön ja uudistettavan tasa-arvosuunnitelman pohjaksi on tarkoitus valmistua syksyllä 2005. Hankkeen rahoittaa sisäasiainministeriö ja vastuuhenkilönä toimii erikoissuunnittelija Mikael Sainio.

Oman johtajuuden itsearviointin mahdollistavat validit psykometriset menetelmät ovat kehittyneet viime aikoina nopeasti. Tässä kehittämisprojektissa kartoitettiin saatavilla olevat psykometriset menetelmät. Niistä valittiin Bassin ja Avolion (1997) Multifactor Leadership Ques-

tionnaire (MLQ), joka rakentuu transformationaaliselle johtamismallille. Kysely suomennettiin ja sovellettiin suomalaisen poliisiorganisaation olosuhteisiin. Kyselyn toimivuudesta tehtiin pilottikysely, jonka tulokset on tarkoitus julkaista vuonna 2005. Kokemusten pohjalta on tarkoitus käynnistää poliisin johtamisen arviointi- ja kehittämishanke. Hankkeen rahoittaa sisäasiainministeriö ja vastuuhenkilönä toimii tutkija Nora Senvall.

3.2. Tieteelliset julkaisut, esitelmät ja lausunnot

Monografiat ja artikkelit

Sainio, Mikael & Neuvonen Hilikka: (2004) Poliisin tietohallintokeskus. Hajasijoittamisen onnistuminen uudelleen sijoittumisessa, rekrytoinnissa, perehdyttämisessä. PTHK tutkimusraportti. ISBN 951-734-804-5. Rovaniemi: Lapin yliopistopaino.

Alvesalo, Anne & Santtila, Pekka: (2004) Pahat pojat –elokuva ja rikollisuus: “Saanu ehkä vähän ideaa, mut omaa päätä sitä kummiski käyttää”. Poliisiammattikorkeakoulun tutkimuksia 17. Helsinki: Edita.

Santtila, Pekka, Laukkanen, Manne, K.-M. Carlsson, Kardell J., Zappalà A., Faggiano M., Picozzi M. & Zanchetti M.: (2004) How far offenders travel: An international comparison of crime trips in homicide, rape, burglary, and robbery cases. Poliisiammattikorkeakoulun tutkimuksia 18. Helsinki: Edita.

Alison, L. & **Santtila, Pekka & Sandnabba, N. K. & Nordling, N.:** (2004) Sodomasochistically oriented behavior: Diversity in practice and meaning. Teoksessa M. S. Kimmel & R. F. Plante (Eds.) *Sexualities: Identities, Behaviors, and Society*, 258-265.

Häkkänen, Helinä & Lindlöf, P. & **Santtila, Pekka:** (2004) Crime scene actions and offender characteristics in a sample of Finnish stranger rapes. *Journal of Investigative Psychology and Offender Profiling*, 1, 17-32.

Häkkänen, Helinä & Puolakka, P. & **Santtila, Pekka:** (2004) Crime scene actions and offender characteristics in arsons. *Legal and Criminological Psychology*, 9, 197-214.

Santtila, Pekka & Korkman, J. & Sandnabba, N.K.: (2004) Effects of interview phase, repeated interviewing, presence of a support person, and anatomically detailed dolls on child sexual abuse interviews. *Psychology, Crime, & Law*, 10, 21-35.

Santtila, Pekka & Korpela, S. & Häkkänen, Helinä: (2004) Expertise and decision-making in linking car crime series. *Psychology, Crime, & Law*, 10, 97 – 112.

Santtila Pekka, Ritvanen A., & Mokros A.: (2004) Predicting burglar characteristics from crime scene behaviour. *International Journal of Police Science and Administration*, 6, 136-154.

Santtila Pekka, Runtti M. & Mokros A.: (2004) Predicting the presence of a criminal record from indicators of victim antisocial lifestyle in homicides. *Journal of Interpersonal Violence*, 19, 541-557.

Muut julkaisut

Laukkanen, Manne: (2004) Sarjaliikeryöstäjän asuinpaikkaa voidaan ennustaa rikospaikkojen sijainnin perusteella. Pro-gradu tutkielma. Helsingin yliopisto, Käyttäytymistieteellinen tiedekunta, psykologian laitos 2004.

Esitelmät

Jokinen, Anne: The Validity of the Guilty Knowledge Test in Realistic Mock Crime Situations. The 1st meeting of the Nordic Network for research on Psychology and Law 11.-12.11.2004, Oslo.

Laukkanen, Manne: Sarjaliikeryöstäjän asuinpaikkaa voi ennustaa teko-
paikkojen sijainnin perusteella. Poliisitutkimuksen seminaari 31.5.2004, Poliisiammattikorkeakoulu.

Laukkanen, Manne: Riki-tietokanta tutkijan näkökulmasta. Stakesin ja Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen yhteisseminaari Rikos ja rekisterit –seminaari 4.11.2004, Teatterikorkeakoulu.

Laukkanen, Manne: Osanotto Nordic Network for research on Psychology and Law – verkoston perustamiskokoukseen Göteborgissa. Esitys omasta tutkimuksesta edellä mainitussa tilaisuudessa.

Keskinen, S. & Senvall, Nora: Akateemiset johtajat: Esimiehen velvollisuudet tyyhteisön oppimisen edistäjänä. Kasvatustieteiden päivät 26.11.2004, Joensuu.

Keskinen, S. & Senvall, Nora: Alaistaidot ja johtajuuden roolit. Psykologia-kongressi 26.8.2004, Turku.

Keskinen, S. & Senvall, Nora: Akateemisen johtajuuden uhat ja voimavarat. Psykologia-kongressi 26.8.2004, Turku.

Lausunnot

Laukkanen, Manne: Kari Ylösen spatiaalista tilastotiedettä koskevan gradun kommentointi Helsingin yliopiston tilastotieteen laitokselle professori Lauri Tarkkoselle.

3.3. Kansainvälinen yhteistyö

Laukkanen, Manne: Osanotto Nordic Network for research on Psychology and Law -verkoston perustamiskokoukseen Göteborgissa.

Laukkanen, Manne: Yhteydenpitoa spatiaalisiin tilastotieteilijöihin (mm. Australia, U.S.A).

3.4. Muu asiantuntija- ja kehittämistyö

Julkaisemattomat tutkimus- tai kehittämisasiaportit

Sainio, Mikael: 20.12.2004, Rikosteknisen laboratorion asiakastytyväisyysskysely. Yhteenvetoraportti. Julkaisematon.

Sainio, Mikael: 9.12.2004, Imatran poliisilaitoksen työilmapiirikartoitus. Yhteenvetoraportti. Julkaisematon.

Jokinen, Anne: "Rikos jää tekijän mieleen" – review prosessissa.

Yleistajuiset kirjoitukset

Laukkanen, Manne: Geoprofiilin teko (ohje rikostutkijalle).

Asiantuntijalausunnot

Laukkanen, Manne: Geografinen profiili kaupungissa X (tutkinta kesken) tapahtuneesta tuhopolttosarjasta.

Laukkanen, Manne: Geografinen profiili Kemissä tapahtuneesta tuhopolttosarjasta.

Laukkanen, Manne: Geografinen profiili Raisiossa tapahtuneesta tuhopolttosarjasta.

Laukkanen, Manne: TUHKA/VIUHKA -projektin alustavan tapaamisen muistio. Vastaanottajat KRP, PAKK tutkimus/Honkonen, Poliisitoimintatiimi.

Asiantuntijaluennot

Sainio, Mikael: Työhyvinvoinnin varmistaminen poliisiosaston tiedotuksessa. Koulutustilaisuus. Poliisiosaston tiedotuksen kehittämispäivät, Suomenlinna. 4.6.2004.

Sainio, Mikael: Työhyvinvointi rikosseuraamusalalla. Luento, Rikosseuraamusalan työhyvinvointipäivät. 11.5.2004.

Työryhmät

Santtila, Pekka: SM Poliisiosasto: Lapsi esitutkinnassa. Jäsen.

Sainio, Mikael: SM Poliisiosasto. Poliisin päihdetyöryhmä. Jäsen.

Sainio, Mikael: SM Poliisiosasto. Henkilöstöbarometrin suunnittelu-ryhmä. Jäsen.

Sainio, Mikael: Turvallisuusalat, Rikosseuraamusvirasto. Turvallisuusalojen henkinen työsuojeluopas. Jäsen.

3.5. Opetus ja ohjaus

Opinnäytteiden ohjaus, PAKK

Santtila, Pekka:

- Päivärinta, Mari (PPT7): Alkoholin ja huumeiden käyttö poliisissa
- Hyvärinen, Kimmo (PPT7): Poliisi osana koulujen huumevalistusta
- Pensala, Reima (PPT 7): Varustevyö ja selkävaivat

Sainio, Mikael:

- Halme, Kimmo (PPT7): Vantaan kihlakunnan TYKY
- Holopainen, Juha (PPT7): Tavoitteiden asettaminen ja työsuorituksen arviointi
- Koskimaa, Heikki (PPT7): Kihlakunnat liikkuvan poliisin yhteistyökumppaneina
- Poranen, Tapio (PPT7): Laadun arvioinnin kehittäminen liikkuvassa poliisissa
- Stepanoff, Jani (PPT8): Tulos- ja kehityskeskustelu

Muu opinnäytteiden ohjaus

Santtila, Pekka:

- Finnilä, Katarina: Päätöksenteko hyväksikäyttötapauksissa. Åbo Akademi, psykologian laitos
- Jokinen, Anne: Polygrafi. Åbo Akademi ja Helsingin yliopisto, psykologian laitokset
- Korkman, Julia: Haastatteluiden analysointi hyväksikäyttötapauksissa. Åbo Akademi, psykologian laitos
- Laukkanen, Manne: Geoprofilointi. Åbo Akademi, psykologian laitos
- Senvall, Nora: Johtamisprojekti. Turun yliopisto, psykologian laitos
- Viljanen, Klaus: Riskinarviointi. Turun yliopisto, psykologian laitos

Laukkanen, Manne:

- Ylönen, Kari: tuhopolttajan asuinpaikan määrittäminen tekopaikkojen sijainnin perusteella. Helsingin yliopisto, Tilastotieteen laitos

Sainio, Mikael:

- Löfman, Ville. Arvokongruenssi. Helsingin yliopisto, sosiaalipsykologian laitos
- Seppänen, Kari: Työhyvinvointi poliisissa. Tampereen yliopisto, hallintotieteen laitos

4. POLIISITOIMINNAN TUTKIMUSALUEEN TOIMINTA

4.1. Tutkimus- ja kehittämishankkeet

Poliisitoimintatiimin tekemän tutkimuksen kohteena on poliisitoiminnan ja rikostorjunnan prosessi- ja tulosarviointi ja tutkimus sekä edellä mainittua koskevan määrällisten että laadullisten tutkimusmenetelmien kehittäminen. Tiimin tutkimuskohteisiin kuuluvat myös poliisin organisatiokulttuuri, johtaminen ja koulutus sekä poliisin ja yleisön välinen suhde. Rikostorjuntahankkeiden ja turvallisuusohjelmien, sidosryhmäyhteistyön ja turvallisuuden kenttätöiden sekä näiden yhteiskunnallisten vaikutusten tutkimus ja kehittäminen ovat niin ikään poliisitoimintatiimin aluetta, samoin kuin yleistä järjestystä ja turvallisuutta koskeva tutkimus.

Vuonna 2004 käynnissä olivat seuraavat hankkeet:

”Järjestysongelmien julkinen tila” -yhteistyöprojekti Stakesin kanssa

Hankkeen tutkimuskohteena oli alkoholikontrolli, yleinen järjestys ja turvallisuus, paikallinen päihdetorjunta ja turvallisuus sekä viranomaisyhteistyö ja poliisin rooli näissä. Projekti alkoi vuoden 2000 kesällä. Yhteistyötahoina tutkimuksessa olivat Alkoholitutkimussäätiö, Stakes, Helsingin, Tampereen ja Lappeenrannan kihlakuntien poliisilaitokset ja kuntien sosiaalitoimet sekä PAKK. Rahoitusta hanke sai Alkoholitutkimussäätiöltä, Stakesilta ja PAKK:lta. Vuonna 2004 hankkeesta julkaistiin toimitettu kirja. PAKK:n tutkijana hankkeessa olivat Timo Korander ja Seppo Soine-Rajanummi, joka siirtyi suunnittelijaksi Lahden poliisiin.

Järjestyslain vaikutukset –arviointitutkimus

Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää 1.10.2003 voimaan astuneen järjestyslain vaikutuksia. Tutkimus käsittelee järjestyslain implementaatiota ja kohdetahojen reagointia lakiin. Hanke alkoi vuonna 2004, ja sen on määrä jatkaa vastaavan tutkijan Outi Roivaisen toimesta vuosina 2005-2007. Tutkimusta on sen alkuvaiheessa vuonna 2004 tehnyt lisensiaattityönään Seppo Kolehmainen (SM).

Rikksentorjunnan arvioinnin jatkotutkimus

Nollatoleranttinen poliisitoiminta, rikksentilannetorjunta ja rikosten rutiiniaktiiviteettiteoriaan perustuvat strategiat ovat ongelmaorientoituneen poliisitoiminnan ohella strategioita, joita tutkimuksessa tarkastellaan. Ne siis sisältävät tiettyjä oletuksia syy- ja seuraussuhteista sekä sosiaalisen toiminnan ja yhteiskunnan luonteesta: analyysi tarkastelee, millaisen toteutuksen ne ovat saaneet suomalaisessa kontekstissa. Tutkimuksen alkuperäisartikkelit on julkaistu, ja väitöskirjan yhteenvetoartikkeli julkaistaan vuonna 2005. Tutkijana on Timo Korander.

Poliisikulttuuritutkimuksen analyysi

Tutkimuksessa analysoidaan suomalaisen poliisin ammatillista ja organisaatiokulttuuria, sen syntyehdoja, sosiaalisia rakenteita niin diskursiivisella ja arvo- ja asennetasolla kuin käytännön toiminnassa. Keskiössä ovat myös organisaatiokulttuurin esimiestyö ja poliisin suhde asiakas-kansalaisryhmiin. Yhteistyötahoja ovat SM, Helsingin, Tampereen ja Turun yliopistot, useiden kihlakuntien poliisilaitokset. Tutkimusta ovat rahoittaneet PAKK, Kuopion yliopisto, Pohjoismainen kriminologianeuvoisto (NSfK), Tanner-säätiö. Vuonna 2004 hankkeessa julkaistiin artikkeli poliisikulttuurista ja sen tutkimuksen perusteella on päällystökursseille luennoitu poliisikulttuurista ja esimiestyöstä. Tutkijana on Timo Korander. Tutkimusta on toteutettu useimmiten muiden töiden ohella vuodesta 1996 lähtien ja siinä on tutkimusaineistoa analysoitavaksi vielä tuleville vuosille.

Euroopan neuvoston kärkirikstorjuntahankkeiden vertais-evaluaatiohanke: Network of local pilot projects for the prevention of everyday violence

Tutkija teki tässä hankkeessa hankearviointeja Tukholmassa, Lissabonissa, Trentossa, Ljubljanassa, Karlovacissa, Veliko-Turnovossa, Strassbourgissa ja Kölnissä. Hankkeen kenttävaihe alkoi vuoden 2003 lopussa ja kesti vuoden. Tutkija kirjoitti jokaisesta kohteesta Euroopan Neuvostolle arviointiraportin sekä alusti rikstorjunnan metodologiasta. Projektin lopputuotteena valmisteltiin Euroopan Neuvoston ”Prevention of Violence and Evaluation Guidelines” -käsikirja, jossa tutkija oli pääkirjoittaja. Lisäksi tehtiin yhteistyötä Euroopan neuvoston ”Pombidou”-hankkeen eli huume- ja väkivaltarikosten torjuntaan käsikirjaa tekevän ryhmän kanssa ja tuotettiin CEPOL:n tietokantaan sisältöä. Tutkijana oli Timo Korander.

Poliisipäällikkötutkimus – päälliköiden ja muun päällystön näkökulmia johtamiseen

Tutkimus tarkastelee Suomen paikallispoliisin johtamista, suomalaisia poliisipäälliköitä ja muun päällystön poliisipäällystön näkökulmaa johtamiseen. Tavoitteena on valaista byrokraattisen ja hierarkkisen julkisorganisaation paikallistason johtamista samalla poliisipäällikön ammatillisuuteen pureutuen, myös komisariatason näkökulma huomioiden. Hanke alkoi vuonna 2004, ja se on suunniteltu kolmivuotiseksi. Rahoitusta saatiin sisäasiainministeriöltä ja Valtiovarainministeriön työsuojelurahastolta.

- a) Päälliköiden näkökulma: Vuonna 2004 poliisipäälliköitä esihaastateltiin ja heille tehtiin lomakekysely. Vastaavana tutkijana oli Anna Vanhala.
- b) Muun päällystön näkökulma: Muuta päällystää koskevassa tutkimusosiossa analysoitiin syksyllä 2004 poliisin henkilöstöbarometrin tuloksia esimiehiä koskevien kysymysten osalta. Vastaavana tutkijana oli Terhi Hakamo.

Poliisipäällystön osaaminen nyt ja lähitulevaisuudessa

Tutkimuksessa selvitettiin päällystön osaamisvaatimuksia johtamisen näkökulmasta. Tarkoituksena oli saada päällystökoulutus vastaamaan paremmin kentän tarpeita ja toisaalta tuottaa uutta tietoa päällystön osaamisvaatimuksista. Hanke alkoi vuonna 2003. Poliisipäällystön osaaminen nyt ja lähitulevaisuudessa -hankkeen viimeistely jatkui vuonna 2004 delfoi-menetelmällä, jonka avulla tarkasteltiin mm. henkilöstöjohtamista, päällystön osaamista, kompetensseja, sektoroitumista, laaja-alaisuutta, asiantuntijuutta ja johtajuutta. Hanketta rahoitti PAKK. Tutkimusraportti valmistuu kesällä 2005. Vastaavina tutkijoina toimivat Petri Raivola ja Reija Taiha-Vepsäläinen.

AMK-mallisen päällystökoulutuksen arviointi

Tutkimuksen tavoitteena oli tarkastella Poliisiopiston ammattikorkeakouluksi muuttumisen vaikutuksia päällystökoulutukseen sekä arvioida nykyisen koulutusmallin vaikuttavuutta. Tulosten pohjalta luodaan koulutuksen vaikuttavuusmittaristo ja otetaan käyttöön sähköinen kyselyjärjestelmä. Hanketta rahoitti sisäasiainministeriö. Poliisikoulutusta koskeva tutkimus- ja kehittämishanke tuotti kaksi julkaisua aiheesta AMK-mallisen päällystökoulutuksen arviointi. Vastaavina tutkijoina toimivat Petri Raivola ja Reija Taiha-Vepsäläinen. Hankkeesta julkaistiin loppuraportti 2004.

Poliisin positio perheväkivallassa

Tutkimushanke käsittelee poliisin asemaa läheisväkivaltaa käsittelevässä rikosprosessissa. Hankkeen tavoitteena on a) ehkäistä uusintarikollisuutta katkaisemalla läheisväkivaltaan syyllistyneiden rikosura b) kehittää poliisitoimintaa ts. verkostoyhteistyötä poliisin, syyttäjän ja muiden viranomaisten välillä. Perheväkivallan estämisen tutkimus- ja kehittämishankkeessa on kehitetty poliisin paikallista toimintakulttuuria ja verkostoyhteistyötä sosiaalitoimen ja syyttäjälaitoksen kanssa Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen Itäkeskuksen poliisipiirissä, Espoon, Kuopion, Lappeenrannan ja Turun poliisilaitoksilla. Sisäasiainministeriä rahoitti hankkeen. Kolmevuotisen hankkeen tutkimusraportti valmistuu kevään 2005 lopulla. Vastaavana tutkijana on Marja-Liisa Laapio.

Päihdepreventiivinen vastuu –tutkimushanke

Tutkimus on itsenäinen osa Tampereella vuoden 2001 alussa käynnistynyttä laajaa huumetutkimus- ja kehittämishanketta sekä Tampereen nolatoleranssitutkimusta. Tutkimuksessa jatketaan em. hankkeissa aloitettua analyysiä päihteiden käytöstä nuorisokulttuurisena ilmiönä. Aihetta syvennetään ja laajennetaan tarkastelemalla päihdeilmiötä nuorten, kansalaisten sekä päihdetyötä tekevien ammattihenkilöiden näkökulmasta. Kysymykseksi on kehkeytnyt: millainen tulevaisuus halutaan ja miten se on saavutettavissa? Vastausta etsitään poliisin huumestrategioista, Tampereen turvallisuusstrategiaan kytkeytyvästä lainsäädännöstä, yksittäisten päihdetyöntekijöiden sekä päihteitä käyttävän nuoren käytännössä oppimasta viisaudesta kohdata päihdeilmiö. Tutkimus on väitöskirjatutkimus Joensuun yliopiston kasvatustieteen laitokselle. Tutkija on Marja-Liisa Laapio. Tutkimus valmistuu vuonna 2005.

Poliisin valtakunnallinen uhkailukysely, Tuhka-Viuhka -selvitys

Tuhka-Viuhka –projektin valtakunnallinen kysely toteutettiin syksyllä 2004. KRP:n toimesta tehtiin sähköisen lomakekyselyn avulla selvitys poliisin henkilöstön uhkailukokemuksista. Leena Mäkipää ja Timo Korander kirjoittivat loppuraportin (valmistui vuoden 2005 alussa). Hankkeen vastaavana tutkijana toimi Leena Mäkipää.

Poliisi ja media –tutkimuskokonaisuus

Tavoitteena tutkimuskokonaisuudessa on turvallisuuskäsitteen, turvallisuusalan ja rikosentorjunnan tiedottamisen ja rikosjournalismin eettisten perusteiden tarkastelu. Vuonna 2004 hankkeessa tuotettiin Leena Mäkipään pro gradu –työhön pohjaava kirja.

Coordinating National Reserch Programmes on Security During Major Events in Europe - EU-SEC –hanke

Kyseessä on Euroopan Komission rahoittama suurten tapahtumien turvallisuutta koskevan tutkimustiedon koordinointiin pyrkivä hanke. Ohjelmassa on tavoitteena myös käyttää hyväksi ohjelmapartnereiden kykyjä, kokemusta ja osaamista sekä välttää päällekkäistä toimintaa. Erityisesti ohjelma pyrkii tukemaan ja koordinoimaan kansallisia tutkimus- ja arviointikäytäntöjä työkalujen kehittämiseksi EU:ssa aihepiiriin liittyen. Pääyhteenvetona on tarkoitus tuottaa suur tapahtumien turvallisuuskäsikirja. Tavoitteena on myös saada aikaiseksi konkreettinen suunnitelma yhteisestä tutkimus(arviointi)politiikasta ja niiden metodologiasta suur tapahtumien turvallisuuden järjestämisessä. Hankkeen rahoittaa Euroopan Komissio ja sen ERA-NET ohjelma (European Research Area). Hanketta hallinnoi UNICRI yhdessä EUROPOLin kanssa (UNICRI = United Nations Interregional Crime and Justice Research Institute, päämaja Torinossa, Italiassa). Hankkeen kansainväliseen ohjausryhmään kuuluu Timo Korander ja hanketta jatkaa vuonna 2005 Jonathan Hadley.

4.2. Tieteelliset julkaisut, esitelmät ja lausunnot

Monografiat ja artikkelit

Hakamo, Terhi: (2004) Katuälykkyys. Tutkimus nuorten kokemasta katuväkivallan pelosta ja pelottomuudesta. Poliisiammattikorkeakoulun tiedotteita 38. Espoo.

Kivivuori, Janne & **Hakamo, Terhi** & Rönkä, Sanna & Waltari, Suvituuli: (2004) Nuorten sijaisrikollisuus. Yhteiskuntapolitiikka 69 (3), 269–277.

Honkonen Risto & Korander Timo: (2004) Miksi uudetkin professiot ja moniammatilliset verkostot tarvitsevat ammattietiikkaa? Teoksessa Mervi Friman, Osmo Lampinen, Pekka Nummela ja Matti Vesa Volanen (toim.) Ammattikorkeakouluetiikka. Opetusministeriön julkaisuja 2004:30, 94-109.

Korander, Timo: (2004) Poliisikulttuuri – poliisiammatin ja tutkimuksen väline. Oikeus 1(33), 4-24.

Korander, Timo & Törrönen Jukka: (2005) Zero confidence in youths? Experiences of the zero tolerance experiment in Finland. Young 13 (1), 47-71.

- Korander, Timo & Törrönen, Jukka:** (2004) Luottamus nuoriin nollassa? Tampereen nollatoleranssi kenttätyöntekijöiden ja kohteen kokemana. Teoksessa Jukka Törrönen (toim.) Valvontaa ja vastuuta. Päihteet ja julkisen tilan moraalisaätely, s. 146-168. Helsinki: Gaudeamus.
- Mäkipää, Leena:** (2004) Henkirikos Ilta-Sanomissa. Journalistisen kulttuurin murros ja rikosjournalismi. Poliisiammattikorkeakoulun tiedotteita 37.
- Törrönen, Jukka & Karlsson, Thomas & **Korander, Timo & Soine-Rajanummi, Seppo:** (2004) Julkisen tilan moraalisaätelyn jännitteet. Päihteet ja julkisen tilan moraalisaätely. Teoksessa Jukka Törrönen (toim.) Valvontaa ja vastuuta. Päihteet ja julkisen tilan moraalisaätely, s. 216-233. Helsinki: Gaudeamus.
- Törrönen, Jukka & **Korander, Timo:** (2004). Ehkäisevä poliisityö ja turvallisuussuunnitelmat. Päihteet ja julkisen tilan moraalisaätely. Teoksessa Jukka Törrönen (toim.) Valvontaa ja vastuuta. Päihteet ja julkisen tilan moraalisaätely, s. 169-195. Helsinki: Gaudeamus.
- Raivola, Petri & Taiha-Vepsäläinen, Reija:** (2004) Työrukkasia ja visionäärejä. AMK-muotoisilta päällystökursseilta valmistuneiden näkemyksiä opinnoistaan ja valmiuksistaan. Poliisiammattikorkeakoulun tutkimuksia 19. Helsinki: Edita.
- Vanhala, Anna:** (2004) Olla jotain muuta mitä on? Seksuaalivähemmistöjen avoimuus ja hyvinvointi terveydenhuollon työyhteisöissä. Teoksessa Jukka Lehtonen & Kati Mustola (toim.) Eihän heterotkaan kerro... Seksuaalisuuden ja sukupuolen rajankäyntiä työelämässä. ESR tutkimukset ja selvitykset 2b/04, 193-207. Helsinki: Työministeriö.
- Mustola, Kati & **Vanhala, Anna:** (2004) Seksuaalivähemmistöjä koskevan kyselyn tuloksia. Teoksessa Jukka Lehtonen ja Kati Mustola (toim.) Eihän heterotkaan kerro... Seksuaalisuuden ja sukupuolen rajankäyntiä työelämässä. ESR tutkimukset ja selvitykset 2b/04, 30-57. Helsinki: Työministeriö.
- Vanhala, Anna:** (2004) Haloota nostamatta. Seksuaalivähemmistöjen avoimuus terveydenhuollon työyhteisöissä. Pro gradu –tutkielma. <http://ethesis.helsinki.fi/julkaisut/val/sosio/pg/vanhala/halootan.pdf>

Muut julkaisut

- Mäkipää, Leena:** (2004) Populaari henkirikosuutisointi – piirteistä ja kehityksestä. Keskustelua. Oikeus 23 (4), 455-461.
- Mustola, Kati & Vanhala, Anna:** (2004) Tutkimusmenetelmät ja -aineistot. Teoksessa Jukka Lehtonen & Mustola, Kati (toim.). Eihän heterotkaan kerro... Seksuaalisuuden ja sukupuolen rajankäyntiä työelämässä. ESR tutkimukset ja selvitykset 2b/04, 25-28. Helsinki: Työministeriö.
- Vanhala, Anna:** (2004) Mitä on poliisi? Kirja-arvostelu teoksesta Wright, Alan (2002). Policing: An Introduction to Concepts and Practice. Cullompton: Willan Publishing. Oikeus 33(1), 119-122.
- Vanhala, Anna:** (2004) Professionalismin puolustuspuhe. Kirja-arvostelu teoksesta Freidson, Eliot (2001). Professionalism: The third logic. Oikeus. 33 (4), 484-487.

Esitelmät

- Honkonen, Risto & Korander, Timo:** A Case of Non-Consensual Medical Sedation of an Asylum-Seeking Family. Why Do New Professions and Multi-Vocational Networks Need Ethics? (Poster) Annual Meeting of the American Society of Criminology 18.11.2004, Nashville, Tennessee.
- Korander, Timo:** Evaluation of prevention projects and youth participation in evaluation. Konferenssi Young people: Partners in preventing violence. Network of Local Pilot Projects for the Prevention of Everyday Violence (Council of Europe) 7-8.6.2005, Strasbourg.
- Korander, Timo:** Moraalisäätely-käsite tutkimusvälineenä. Poliisitutkimuksen seminaari 31.5.2004, Poliisiammattikorkeakoulu.
- Laapio, Marja-Liisa:** Päihdepreventiivinen vastuunjako. Aikuiskasvatuksen tutkimusseuran tutkijatapaaminen. Työelämän verkostoissa oppimisen teemaryhmä 12.02.2004, Jyväskylän yliopisto.
- Vanhala, Anna:** Väitöskirjatyön tutkimussuunnitelma. Jatko-opintoseminaari. 26.10.2004, Helsingin yliopiston sosiologian laitos.
- Vanhala, Anna:** Poliisipäällikkötutkimuksen tutkimussuunnitelma. JOPSA-seminaari 16.9.2004, Poliisiammattikorkeakoulu.

Lausunnot

Korander, Timo: Referee-lausunto Oikeus-lehdelle.

Laapio, Marja-Liisa: Tarkastus ja lausunto Janne Valtosen poliittisen historian pro gradusta "Puukkoja, piikkejä ja puntareita Varsinais-suomalaisten poliisimiesten näkemyksiä työturvallisuudesta 1990-2003" Turun yliopistoon.

Luottamustoimet ja -tehtävät

Korander, Timo: Oikeus- ja yhteiskuntatieteellisen yhdistyksen hallituksen varapuheenjohtaja.

4.3. Kansainvälinen yhteistyö

Poliisitoimintatiimin keskeisin kv-projekti on ollut Euroopan neuvoston hanke "Responses to violence in everyday life in a democratic society". Siinä arvioitiin ja analysoitiin parhaiksi valittuja rikosentorjuntahankkeita ympäri Eurooppaa. Korander toimi hankkeessa arviointitutkimuksen erityisasiantuntijana. Hän myös luennoi vertaisarviointiryhmälle kriminologian ja rikosentorjunnan arviointitutkimuksen metodologiasista. Korander vieraili vertaisarviointiryhmän kanssa kaikissa kohteissa ja kirjoitti jokaisesta arvioporin vuoden 2004 aikana.

Marras-joulukuussa 2004 alkoi Euroopan Komission hanke Coordinating National Research Programmes on Security During Major Events in Europe (EU-SEC), johon sisäministeriön poliisiosasto nimitti Koranderin Suomen koordinaattoriksi. Hanke on kahdentoista EU-maan, YK:n (UNICRI) ja Europolin yhteistyökomitea. Siinä on tarkoitus selvittää, millaista tutkimustietoa on olemassa suurten tapahtumien turvallisuustoiminnasta Euroopassa ja millaista tarvittaisiin.

Muuta kansainvälistä toimintaa vuodelta 2004 oli mm. Bramshillin erikoistutkijan Mathew Longin PAKK:n luentovierailun järjestäminen ja professori Maurice Punch PAKK:n vierailun järjestely 31.3.-2.4.2004 (3 päivää) sekä CEPOL:n keväällä 2005 toteutettavaan Tampereen lähipoliisiseminaarin suunnitteluun osallistuminen (yhteistyö Sirpa Virran kanssa).

4.4. Muu asiantuntija- ja kehittämistyö

Julkaisemattomat tutkimus- ja kehittämisraportit

Korander, Timo: (2004) Evaluation report of the crime prevention program "Escolhas", Lissabon, Portugal. Network of local pilot projects for the prevention of everyday violence. Integrated Project: "Responses to violence in everyday life in a democratic society". Council of Europe.

Korander, Timo: (2004) Evaluation report of the crime prevention program "Bullismo", Trento, Italy. Network of local pilot projects for the prevention of everyday violence. Integrated Project: "Responses to violence in everyday life in a democratic society". Council of Europe.

Korander, Timo: (2004) Evaluation report of the crime prevention program "Korak", Karlovac, Croatia. Network of local pilot projects for the prevention of everyday violence. Integrated Project: "Responses to violence in everyday life in a democratic society". Council of Europe.

Korander, Timo: (2004) Evaluation report of the "Crime Prevention Council of Ljubljana", Ljubljana, Slovenia. Network of local pilot projects for the prevention of everyday violence. Integrated Project: "Responses to violence in everyday life in a democratic society". Council of Europe.

Korander, Timo: (2004) Evaluation report of the "Open Door" program, Veliko Turnovo, Bulgaria. Network of local pilot projects for the prevention of everyday violence. Integrated Project: "Responses to violence in everyday life in a democratic society". Council of Europe.

Korander, Timo: (2004) Evaluation report of the crime prevention project "The Cologne model", Cologne, Germany. Network of local pilot projects for the prevention of everyday violence. Integrated Project: "Responses to violence in everyday life in a democratic society". Council of Europe.

Kinnunen, Aarne & Vogt, Irmgard & Schmidt, Martin & Bures, Radim & Korander Timo: (2004) Intoxicant related small group violence. Report. Pombidou Group. Co-operation Group to Combat Drug Abuse and Illicit Trafficking in Drugs. Violence and insecurity related to the consumption of psychoactive substances (including alcohol). Council of Europe.

Yleistajuiset kirjoitukset

Korander, Timo: Arviointi kuuluu osaksi hyvää käytäntöä. Haaste 1/2004.

Vanhala, Anna: Tutkimuskohteena suomalaiset poliisipäälliköt. Poliisi 5/2004.

Vanhala, Anna: Avoimuus arveluttaa seksuaalivähemmistöjä. Tehy 5/2004.

Vanhala, Anna: Salaisuus vai avoimuus töissä? Super 3/2004.

Asiantuntijalausunnot

Korander, Timo: Muistio järjestyslain aiheuttamien toimien kihlakunnissa prostituutioselvityskyselyn toteuttamisen ohjaukseksi SM:n poliisiosastolle.

Asiantuntijaluennot

Vanhala, Anna: Police Chief Study. Nordisk seminarium: Trygghet och polisarbete. Aktuella lednings- och styrningsfrågor i samband med polisoperativ verksamhet 28.-29.6.2004, Korppoo.

Korander, Timo: Poliisikulttuuri ja vähemmistöt. Helsingin yliopiston Equal-hanketapahtuma 8.5.2004, Helsinki.

Korander, Timo: Poliisitutkimus ja poliisia koskevan uhkailun tutkimus -luento. Tutkinnanjohtajien päivät, Poliisiammattikorkeakoulu 27.9.2004.

Korander, Timo: Kriminaalipolitiikka ja rikosentorjunta, Luentosarja, Diak Järvenpää, 2.2.2004.

Korander, Timo: Kriminologia, Luentosarja, Diak Järvenpää, 11.5.2004.

Työryhmät

Korander, Timo: PAKK; UPJ- eli uuden palkkajärjestelmän palkkatyöryhmän luottamusmies, Akava.

Korander, Timo: Sosiaalityö poliisissa -projektin yhteisministeriöllisen ohjausryhmän jäsen.

Korander, Timo: Poliisimuseoneuvottelukunta, tutkimuksen asiantuntijajäsen.

Korander, Timo: Helsingin kaupungin kanslian turvallisuussuunnitelma-hankkeen ohjausryhmän jäsen.

Korander, Timo: Helsingin poliisin palvelukyky, turvallisuuskysely sekä tilastotutkimuksen ohjausryhmän jäsen.

Korander, Timo: Siviilikriisinhallinnan tutkimuksen koordinaatioryhmä. Ulkoministeriön, puolustusministeriön ja sisäministeriön yhteistyöelin.

Laapio, Marja-Liisa: Kansallinen väkivallan vähentämishjelma: lapsiin ja nuoriin kohdistuvan väkivallan vähentämisyhmän sihteeri.

4.5. Opetus ja ohjaus

Opinnäytteiden ohjaus, PAKK

Korander, Timo:

- Isokuorti, Petri (PPT 6): Perhe-elämä ja poliisipäällystöopiskelu
- Juola, Ilkka (PPT 8): Poliisikoululaisten orientoituminen poliisiuraan
- Jämsä, Rauno (PPT 7): Poliisin ura -rikospoliisina vai järjestyspoliisina
- Kanth, Kirsi (PPT 6): Turvallisuussuunnitelman prosessievaluatio
- Latvala, Markku (PPT 8): Ajoneuvorikostutkintatoimen kehittäminen
- Mäkinieniemi, Jari (PPT 6): Turvallisuuskysely suunnittelun kehittämisessä
- Pihajoki, Vesa (PPT 8): Korvautuminen rikosentorjunnallisena ilmiönä
- Virtanen, Timo (PPT 6): Telekuuntelun seuranta, vaikuttavuus ja kehittäminen
- Viro, Ilmari (PPT 7): Telekuuntelun seuranta, vaikuttavuus ja kehittäminen

Laapio, Marja-Liisa:

- Jokinen, Jouni (PPT 6): Sovittelun merkitys nuorten uusintarikollisuudessa
- Kangasniemi, Pentti (PPT 8): Rikostutkinnan kehittäminen
- Piispanen, Ilkka (PPT 7): Nuorten sovittelumenettely

- Sivula, Seppo (PPT 6): Mentorointi henkilöstön kehitysmenetelmänä
- Satamo, Vesa (PPT 8): Poliisikuolemat 1939-1945
- Ruotsalainen, Seppo (PPT 8): Akkulturaatio
- Toivanen, Vesa (PPT 7): Toipuvat poliisit
- Paukkunen, Juha (PPT 8): Sosiaalinen hätätilanne poliisin silmin
- Värtinen, Teemu (PPT 8): Prosessijohtaminen

Vanhala, Anna:

- Santonen, Tapio (PPT 7): Ikäjohtaminen LP:ssa

Muu opinnäytteiden ohjaus

Korander, Timo:

- Mäkipää, Leena: Iltasanomien henkirikosuutisointi 1980, 1993 ja 2000. Helsingin yliopisto, viestinnän laitos. Pro gradu.
- Kolehmainen, Seppo: Järjestyslain vaikutusten ennakointi. Turun yliopisto, oikeustieteellinen tiedekunta. Licensiaattityö.
- Saari, Kari: Joukkojenhallinta poliisitoiminta. Kuopion yliopisto, sosiologian ja sosiaalipsykologian laitos. Väitöskirjatyö.

Laapio, Marja-Liisa:

- Matala, Saila ja Iso-Ketola, Maria: Poliisin ja ensihoidon välinen yhteistyö. Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia. AMK-lopputyö.
- Valtonen, Janne: Puukkoja, piikkejä ja puntareita. Varsinaissuomalaisen poliisimiesten näkemyksiä työturvallisuudesta 1990-2003. Turun yliopisto, poliittisen historian laitos. Pro gradu.
- Wright, Helena: Venäläisen nuoren elämä rajan läheisyydessä. Tampereen yliopisto. Ammatillinen licensiaattityö.

5. TALOUSRIKOLLISUUDEN TUTKIMUSALUEEN TOIMINTA

5.1. Tutkimus- ja kehittämishankkeet

Talousrikollisuustiimi tuottaa tietoa talousrikollisuuden ilmiöistä ja sen kontrollista, erityisesti poliisityön osalta. Tavoitteena on edistää poliisin edellytyksiä hahmottaa ja tunnistaa talousrikollisuuden eri ilmiöt ja sen moninaisuus, jotta rikostorjunta voidaan kohdentaa asianmukaisesti ja ammattitaitoisesti. Tutkimus huomioi myös talousrikollisuuden kansainvälisyyden sekä tuottaa tietoa muissa maissa olevista rikollisuusilmiöistä, talousrikollisuuden tutkintajärjestelmistä ja – menetelmistä. Lisäksi erityisesti kehittämishankkeiden avulla tuotetaan työkaluja talousrikostutkinnan avuksi.

Vuonna 2004 käynnissä olivat seuraavat hankkeet:

Talousrikosten tutkinta: työrikkokset

Vuonna 2004 aloitetussa tutkimuksessa selvitetään, minkälaisia työssä tapahtuneita tapaturmia poliisin tietoon tuli vuonna 2003 ja miten jutut ovat edenneet rikosprosessissa. Lisäksi etsitään vastauksia seuraaviin kysymyksiin: miten työturvallisuusrikosten tutkinta on järjestetty poliisissa; minkälaiset valmiudet yksiköissä on tutkia työturvallisuus rikoksia; minkälainen on työturvallisuusrikostutkijoiden asema poliisiorganisaatiossa ja -kulttuurissa; minkälaista työturvallisuusrikosten tutkintatyö on ja mitkä ovat työturvallisuusrikosten tutkinnan erityispiirteet ja ongelmat. Tutkimuksen tuloksista raportoidaan vuoden 2005 loppuun mennessä. Tutkimuksesta vastaa Anne Alvesalo.

Talousrikostorjunnan vaikuttavuuden arviointi

Vuosina 2003-2004 toteutettiin sisäasiainministeriön pyynnöstä kansainvälisenä yhteistyönä tutkimus, jonka tarkoituksena oli kehittää metodeja ja malleja talousrikostorjunnan vaikuttavuuden tutkimiseksi. Projektin loppuraportti luovutettiin sisäasiainministeriöön syyskuussa 2004. Tutkimuksesta vastasivat Steve Tombs ja Anne Alvesalo.

Talousrikostutkintajärjestelmien ja –menetelmien kansainvälinen vertailu

Loppuvuodesta 2002 käynnistetyn tutkimushankkeen tavoitteena on selvittää, kuinka talousrikostorjunta on järjestetty muissa maissa ja löytää olemassa olevia ”hyviä käytäntöjä”, joita voitaisiin soveltaa suomalaisessa talousrikostutkinnassa. Tutkimuksessa kartoitetaan Suomen lisäksi yhteensä 11 EU-maan talousrikostorjuntajärjestelmä: miten, jos ollenkaan, talousrikos on määritelty; mitkä poliisivoimat/poliisin yksiköt osallistuvat talousrikostorjuntaan ja mitä rikoksia ne tutkivat; minkälaiset ovat poliisin talousrikostutkinnan sisäinen organisaatio, henkilöresurssit, tutkintavaltuudet; mitä tutkintajärjestelyitä ja -menetelmiä poliisi käyttää; mitkä muut viranomaiset osallistuvat talousrikostorjuntaan ja mitä rikoksia ne tutkivat; mikä on muiden viranomaisten yhteys poliisin talousrikostutkintaan. Rahoituslähde on PAKK/SM talousrikostorjuntaohjelmat. Tutkimusraportti ja kaksi sähköistä manuaalia valmistuvat vuoden 2005 loppuun mennessä. Vastaava tutkija on Sari Heiskanen.

Talousrikostutkinnan työkalujen kehittäminen

Talousrikostutkinnan työkalujen kehitystä on tehty Poliisiammattikorkeakoulussa pitkään, ja vuodesta 2002 alkaen tiimissä on toiminut erikoissuunnittelija, jonka päätoimisena tehtävänä on kehittämistyö. Virka on rahoitettu talousrikostorjuntaan osoitetulla määrärahalla (VN:n periaatepäätös talousrikollisuuden ja harmaan talouden vähentämistä koskeväksi torjuntaohjelmaksi 2002 – 2005), ja se jatkuu vuoden 2005 loppuun. Vuonna 2004 kaikkien talousrikostutkintaa tekevien poliisien käytössä olivat talousrikostutkijan käsikirjan intranet-versio sekä tutkinnan läpivirtauksen tehostamista varten kehitetty VirTa-prosessityökalu. Talousrikostutkinnan työkaluja kehitettiin yhteistyössä talousrikoskoulutuksesta vastaavien kanssa. Talousrikostutkinnan intranet-sovelluksia laajennetaan verkkokoulutusympäristöön ja teksti-intran suuntaan, ja näitä suunnitelmia esiteltiin ja testattiin paikallisyksiköissä tapahtuvan koulutuksen yhteydessä.

5.2. Tieteelliset julkaisut, esitelmät ja lausunnot

Monografiat ja artikkelit

Alvesalo, Anne & Santtila, Pekka: (2004) Pahat pojat –elokuva ja rikollisuus: “Saanu ehkä vähän ideaa, mut omaa päätä sitä kummiski käyttää”. Poliisiammattikorkeakoulun tutkimuksia 17. Helsinki: Edita.

Alvesalo, Anne & Tombs, Steve: (2004) Economic Crime Control in Finland. *Sociology* 38 (1), 165-174.

Muut julkaisut

Virta, Sirpa & **Alvesalo, Anne & Kivivuori, Janne:** (2004) Poliisi liik-
keessä. Pääkirjoitus. *Oikeus* 34 (1), 1-3.

Kivivuori, Janne & **Alvesalo, Anne:** (2004) Media tekee bisnestä. Pää-
kirjoitus. *Oikeus* 34 (2), 133-134.

Kivivuori, Janne & **Alvesalo, Anne:** (2004) Kenelle kannattaa tarjota
marttyyrin kruunua. Pääkirjoitus. *Oikeus* 34 (3), 253-255.

Alvesalo, Anne & Kivivuori, Janne: (2004) Oikeustieteilijöiden väheksymä, yhteiskuntatieteilijöiden unohtama? Pääkirjoitus. *Oikeus* 34 (4), 375-377.

Alvesalo, Anne & Heiskanen, Sari: (2004) Kriittisiä näkökulmia talo-
usrikostorjuntaan. Katsaus. *Oikeus* 33 (4), 451-454.

Heiskanen, Sari: (2004) Poleeminen kirja Irlannin rikostorjunnasta.
Kirja-arvio. *Oikeus* 33 (1), 114-117.

Esitelmät

Alvesalo, Anne: Työturvallisuusrikosten tutkinta poliisissa. Poliisitut-
kimuksen seminaari 31.5.2004, Poliisiammattikorkeakoulu.

Alvesalo, Anne: The wars against corporate crime in Finland. Regulat-
ing Corporate Crime: Developments Across Europe -seminaari 3.-
4.9.2004, Helsinki.

Alvesalo, Anne: No-ones property? The investigation of health and
safety crimes in Finland. Annual conference of the European Group
for the Study of Deviance and social control 19.9.2004, Bristol.

Heiskanen, Sari: Vertaileva näkökulma poliisin rooliin elinkeinoelämän
valvojana. Sosiologipäivät 26.3.2004, Jyväskylä.

Heiskanen, Sari: Regulating Corporate Crime: Developments across Europe. Esitys paneelissa seminaarissa Regulating Corporate and White-Collar Crime, Developments across Europe 4.9.2004, Helsinki.

Heiskanen, Sari: A comparative perspective on policing economic crime in Finland. European Group for the Study of Deviance and Social Control Conference 19.9.2004, Bristol, UK.

Virta, Erja: Regulating Corporate Crime: Profiling suspicious enterprises. Regulating Corporate Crime: Developments Across Europe - Seminaari 3.-4. 9.2004, Helsinki.

Lausunnot

Alvesalo, Anne: Referee-lausunto Policing and Society –lehteen

Luottamustoimet ja –tehtävät

Alvesalo, Anne: Oikeus-lehden päätoimittaja.

5.3. Kansainvälinen yhteistyö

Alvesalo, Anne: Regulating Corporate Crime: Developments Across Europe seminaarin suunnittelu ja järjestäminen 3.-4.9.2004, Helsinki. (ESRC-seminaari)

Alvesalo, Anne: Tutkimusyhteistyö professori Steve Tombsin (John Moores University Liverpool) ja lehtori Dave Whyten (University of Stirling, UK) kanssa

Alvesalo, Anne: Poliisialan tutkijan, Maurice Punchin vierailun järjestäminen Poliisiammattikorkeakouluun 31.3.- 3.4.2004.

Heiskanen, Sari: CEPOL:in tiede- ja tutkimustietokannan kansallisena yhteyshenkilönä toimiminen.

Virta, Erja: AFC, Financial Crime Analysis, EU AGIS-ohjelman partnerina, Pakk:n edustaja:

31.3.-1.4.2004 Expert Group, Preparatory meeting AGIS-program

21.-22.6.04 AGIS: kokous Olaf: Analyysi-harjoitustehtävän laatiminen

28.9.-1.10.2004 First training session: Esitelmä: Development of the FCA concept

23.-26.11.2004 Second training session: Esitelmä: Development of the FCA concept

27.11.2004 AGIS Expert Group

Virta, Erja: Ekobråttsmyndigheten, yhteistyökokous 27.1-28.1.2004, Tukholma.

5.4. Muu asiantuntija- ja kehittämistyö

Virta, Erja: Talousrikosanalyysin kehittäminen.

Virta, Erja & Alvesalo, Anne: Talousrikostutkinnan tekotapakartoituslomakkeen suunnittelu.

Julkaisemattomat tutkimus- tai kehittämisraportit

Alvesalo, Anne & Tombs, Steve: (2004) Exploring the Feasibility of a Methodology for Evaluating the Effectiveness of Economic Crime Control. Sisäasiainministeriölle toimitettu julkaisematon raportti.

Virta, Erja: Talousrikostutkinnan ongelmakohtista. Kysely talousrikos-seminaariin osallistuneille 11.5.2004. Raportti sisäasiainministeriön poliisiosaston talousrikostutkinnan tilaa selvittävälle työryhmälle.

Virta, Erja: Talousrikollisuutta koskeva koulutus ja työtehtävät. Sisäasiainministeriölle toimitettu julkaisematon raportti.

Virta, Erja: Talousrikollisuuden tekotapoja. Kooste talousrikostutkinnan intranet-sivuilla.

Virta, Erja: Talousrikosanalyysin menetelmistä ja käyttömahdollisuuksista. Opetusmateriaali poliisihallinnon sisäiseen koulutukseen rikoshyödyn jäljittämisryhmille ja talousrikostutkijoille.

Yleistajuiset kirjoitukset

Alvesalo, Anne: (2004) Talousrikollisuus elinkeinoelämän näkökulmasta. Tilintarkastus 1.

Virta, Erja: Rikollisuuskatsaus 2003, keskusrikospoliisi: Esittelyssä Virke.

Asiantuntijalausunnot

Alvesalo, Anne: Oikeusmurha. Ajatuksia Poliisiammattikorkeakoulussa toimivan erikoistutkijan näkökulmasta. Lausunto Demla r.y.:n oikeusmurhaprojektille.

Alvesalo, Anne: Talousrikostorjunnan haasteet. Lausunto KRP:lle.

Asiantuntijaluennot

Alvesalo, Anne: Economic crime Control in Finland. More taxes. Global Tax workshop 18.-23.11.2004, Helsinki.

Alvesalo, Anne: Työrikostutkimuksen satoa. Sisäasianministeriön poliisiosaston talousrikosseminaari. Viking Mariella 11.-13.5.2004.

Heiskanen, Sari: Talousrikostutkimusmenetelmien kansainvälinen vertailu ja suomalainen talousrikoskontrollijärjestelmä. Talousrikos-seminaari. Viking Mariella 11.-13.5.2004.

Heiskanen, Sari: eDoc –tiede ja tutkimustietokannan kuulumisia. EPLN-seminaari. Poliisiammattikorkeakoulu 10.12.2004.

Virta, Erja: Practices of enforcement in Finland. Seminaari Regulating Corporate Crime: Developments Across Europe 3.-4.9.2004, Helsinki.

Virta, Erja: Talousrikostutkijan käsikirja ja talousrikostutkinnan työkalut. Maakunnallisen talousrikostutkinnan koulutuspäivä I/2004. Turku 6.5.2004.

Virta, Erja: VirTa-työkalu ja talousrikostutkinnan tekotapalomake. Talousrikostutkintaryhmien vetäjien neuvottelupäivät. Helsinki 4.11.2004.

Virta, Erja: Talousrikostutkinnan työkalut ja tekotapakysely. Maakunnallisen talousrikostutkinnan koulutuspäivä II/2004. Turku 12.11.2004.

Virta, Erja: Talousrikosanalyysi. Turun kihlakunnan poliisilaitos. Turku 10.12.2004.

Virta, Erja: Talousrikosanalyysi ja talousrikostutkinnan työkalut. Lahden kihlakunnan poliisilaitos. Lahti 15.12.2004.

Virta, Erja: AFC, Financial Crime Analysis. Suomen analytikkoyhdistys, vuosikokous. Helsinki 13.1.2004.

Virta, Erja: Development of the FCA concept. Gendarmerie National, AGIS, First training session. Fontainebleu, Ranska 1.10.2004.

Virta, Erja: Development of the FCA concept. Gendarmerie National, AGIS, Second training session. Fontainebleu, Ranska 24.11.2004.

Työryhmät

Alvesalo, Anne: Sisäasiainministeriön poliisiosaston Talousrikostutkin-
nan tilaa selvittävä työryhmä 11.3. – 11.6.2004. Asiantuntijajäsen.

Alvesalo, Anne: Sisäasiainministeriön poliisiosaston Talousrikostutkin-
nan koulutustarvetta selvittävä työryhmä 3.2. – 30.9.2004. Jäsen.

Alvesalo, Anne: Sisäasiainministeriön poliisiosaston elinkeinoelämän ja
viranomaisten yhteistyön alueellista seminaaria pohtiva työryhmä
3.2. – 30.9.2004. Jäsen.

Alvesalo, Anne: Demla ry:n Oikeusmurhaprojekti 1.3.2004-. Jäsen.

Alvesalo, Anne: Poliisiammattikorkeakoulun julkaisutoimikunta.
1.1.2004-. Jäsen.

Heiskanen, Sari: Elinkeinoelämän ja viranomaisten yhteistyön alueellis-
ta seminaaria pohtiva työryhmä 3.2.-30.9.2004. Sihteeri.

Virta, Erja: Talousrikosten tutkinta-ajan lyhentämistä selvittänyt työ-
ryhmä. 6.3.2003 – 31.5.2004. SM Poliisiosasto. Sihteeri

Virta, Erja: AGIS Expert Group, Gendarmeria National, Ranska/EU.
Jäsen. Vuosi 2004.

Virta, Erja: AGIS talousrikosanalyysi –työryhmä. Ranska/EU. Puheen-
johtaja 31.3 – 26.11.2004.

Virta, Erja: Elinkeinoelämään ja viranomaisten yhteistyön alueellista
seminaaria pohtiva työryhmä 3.2.-30.9.2004. Jäsen.

5.5. Opetus ja ohjaus

Opinnäytteiden ohjaus, PAKK

Alvesalo, Anne:

- Henttala, Juha (PPT 7): Talousrikosten tutkinta-aikaan vaikutta-
vat tekijät
- Juola, Ilkka (PPT 7): Kentälle vai tutkintaan?
- Jäderholm, Riku (PPT 8): Rikoshyödyn jäljittäminen
- Jämsä, Rauno (PPT 7): JP vs. RP
- Kalliomaa, Sami (PPT 8): Rikoshyödyn jäljittäminen
huumerikostutkinnassa

- Kangas, Nina (PPT 6): Asianajajien suhtautuminen rahanpesuepäilyyn
- Mäkelä, Pauli (PPT 6): Kirjanpitorikos
- Paasio, Jukka (PPT 6): Talousrikosten tutkinta-aikaan vaikuttavat tekijät
- Savolainen, M (PPT 6): ja Hakaniemi, J (PPT 7): Poliisin ja syyttäjän yhteistyö
- Turunen, Ake (PPT 6): Talousrikosvangit Suomessa

Heiskanen, Sari:

- Kangas, Nina (PPT 6): Asianajajien suhtautuminen rahanpesulain mukaiseen ilmoitusvelvollisuuteen

Virta, Erja:

- Paasio, Jukka (PPT 6): Talousrikostutkinnan pitkäkestoisuuteen vaikuttavia tekijöitä.
- Henttala, Juha (PPT 6): Talousrikostutkinnan pitkäkestoisuuteen vaikuttavia tekijöitä.

Muu opinnäytteiden ohjaus

Alvesalo, Anne:

- Laukkanen, Janne: Liiketoimintakiellon valvonta, Helsingin yliopisto, oikeustieteellinen tiedekunta.
- Ojala, Laura: Työrikosten tutkintaprosessi. Turun yliopisto, oikeustieteellinen tiedekunta.

6. HUUMAUSAINERIKOLLISUUDEN TUTKIMUSALUEEN TOIMINTA

6.1. Tutkimus- ja kehittämishankkeet

Huumausainerikollisuuden tutkimustiimi on erikoistunut huumeekysymyksiin, mutta tiimissä tehdään myös muihin pähteisiin liittyvää tutkimusta. Huumeekysymykset liittyvät laittomien aineiden käytön muotoihin, huume- ja oheisrikollisuuden muotoihin ja tasoihin, ehkäisevään työhön, huumerikostorjuntaan ja tutkintaan sekä kansainvälistyvän toimintaympäristön asettamiin haasteisiin. Viranomaisyhteistyön kehittäminen on tärkeää liittyen kysynnän, tarjonnan ja haittojen ehkäisyyn ja kyseisten toimintamuotojen tutkimiseen. Tutkimuksia voidaan hyödyntää poliisin huumerikostorjunnan kehittämiseksi liittyen sen kohdentumiseen ja tehokkuuteen. Tutkimustoimintaa voidaan hyödyntää myös valtioneuvoston huumausainepolitiikan ja poliisin huumausainestrategian laadinnan tukena.

Vuonna 2004 käynnissä olivat seuraavat hankkeet:

Huumeiden käytön ehkäisyn ja torjunnan tutkimus- ja kehittämishanke 2001-2004

(Ns. Tampereen huumeopilotti). Hankkeen tavoitteena oli Tampereen huumausainetorjunnan nykytilan kartoitus ja viranomaisyhteistyöhön perustuvien huumetorjuntamallien arviointi kehittämistyön tueksi. Lähtökohtana oli SM:n poliisiosaston aloite poikkihallinnollisen huumeiden ehkäisystrategian rakentamiseksi ja käytännön toteutuksen arvioimiseksi. Rahoitus jakaantui SM:n, PAKK:n ja Tampereen kaupungin kesken. Hankkeen ohjausryhmä päätyi keväällä 2002 siihen, että hanke todentuu kolmena erillisenä tutkimuksena:

- **Matalan kynnyksen huumehoitopisteen arviointi**

Tutkimus alkoi syksyllä 2002 ja valmistui kesäkuussa 2004. Tutkimuksessa arvioitiin Matalan kynnyksen toimipisteen mahdollisuuksia kohdata asiakkaiden erilaisia tarpeita ja motivoida heitä hoitoon. Muita tutkimuskysymyksiä ovat Matalan rooli osana Tampereen huumehoitojärjestelmää ja henkilökunnan kokemukset työskentelestä matalan kynnyksen toimipisteessä, joka edustaa uudenlaista työmuotoa Tampereella ja Suomessa. Aineistona käytettiin työnte-

kijöiden haastatteluita sekä asiakas- ja sidosryhmäkyselyä. Tutkimuksen teki Tuula Kekki.

- **Poliisin ja sosiaalitoimen yhteistyö huumeasiakkaiden parissa**

Tutkimus alkoi syksyllä 2002 ja valmistui kesäkuussa 2004. Tutkimuksessa selvitettiin poliisin ja sosiaalitoimen yhteistyökäytäntöjä, kehittämistarpeita sekä viranomaisten vaikutusmahdollisuuksia huumeiden käyttäjien tilanteeseen, hoitomotivaatioon ja uusintarikollisuuteen. Lisäksi arvioitiin huumausaineen käyttörिकosta koskevan lakimuutoksen aiheuttamia vaikutuksia poliisin työssä. Aineistona käytettiin esitutkintapöytäkirjoja, poliisikyselyä sekä poliisien, sosiaalityöntekijöiden ja huumeita käyttäneiden henkilöiden haastatteluita. Tutkijana toimi Tuula Kekki.

- **Vankilasta vapautuvat huumeiden käyttäjät palvelujärjestelmän kohteena**

Tutkimus alkoi syksyllä 2002 ja valmistui kesäkuussa 2004. Tarkastelu kohdistui yhteiskunnallisiin toimiin vankilasta vapautuvien huumeiden käyttäjien kiinnittämiseksi yhteiskuntaan Tampereen seudulla. Aineistona oli asiakirjoja sekä eri viranomaistahojen ja järjestöedustajien haastatteluja. Tutkimuksen teki Kati Rantala.

Huumausainerikollisuuden ja siihen liittyvän oheisrikollisuuden monimuotoisuus ja kansainvälistyvä toimintaympäristö huumerikostorjunnan haasteena (ns. huumerikostorjuntatutkimus)

- **Drugs, Policing and Cultural Diversity in Urban Helsinki 2004**

Tutkimus alkoi keväällä 2004 ja valmistuu vuoden 2006 loppuun mennessä. Tutkimuksessa tarkastellaan huumerikostorjuntaa Helsingissä 1990-luvulta sosiaalisen syrjäytymisen ja maahanmuuttajien kontekstissa. Keskeisenä osa-alueena on myös KRP:n todistajansuojeluohjelman kehittämisen tukeminen ja poliisin toimintatapojen kehittäminen huumekaupan kysynnän rajoittamiseen liittyen katutasolla. Tutkimuksen rahoittaa sisäasiainministeriö ja sen tekee Jonathan Hadley.

- **Huumausaineiden käyttöön liittyvä oheisrikollisuus ja siihen kohdistuva rikostorjunta**

Tutkimus alkoi keväällä 2004 ja valmistuu vuoden 2006 loppuun mennessä. Tutkimuksessa keskitytään huume- ja oheisrikollisuuden

yleisyyden, yhteyden sekä rikoksen tekijöiden yleisten piirteiden tarkasteluun. Lisäksi tarkastellaan poliisin huumerikostorjunnan ja -tutkinnan tilaa Suomessa neljällä paikkakunnalla, sisäisen ja ulkoisen yhteistyön edellytyksiä sekä strategisten tavoitteiden toteutumisesta kentällä. Tutkimuksen rahoittaa sisäasiainministeriö ja tutkijana toimii Tuula Kekki.

- **Järjestäytyneen huumerikollisuuden tutkinta**

Tutkimus alkoi keväällä 2004 ja valmistuu vuoden 2007 loppuun mennessä. Tutkimuksessa tarkastellaan järjestäytyneen huumausainerikollisuuden tutkintaa Suomessa tulohajauksen, rikostiedustelun ja -analyysin, torjuntakohteiden määrittelyn ja yhteistyökäytäntöjen näkökulmasta. Erikoistutkija Kati Rantala tekee tutkimusta virkatyönään.

Poliisin suorittamat päihtyneiden säilöönotot ja säilöönottojen asiakas- kunta Helsingissä

Selvitys tehtiin loka-joulukuussa 2004. Siinä tarkasteltiin päihdekiinniottojen määriä ja niiden muutoksia alkoholitarjontaan liittyvien uudistusten valossa ja säilöönoton asiakaskunnan rakennetta Helsingissä vuosina 2003 ja 2004. Lisäksi keskityttiin tarkastelemaan niin sanottuja rauhallisia kanta-asiakkaita ja heidän palveluntarvettaan poliisirekisteristä kerättyjen tietojen avulla. Selvityksen teki Tanja Noponen.

6.2. Tieteelliset julkaisut, esitelmät ja lausunnot

Monografiat ja artikkelit

Hadley, Jonathan: (2004) Police Reform and Cultural Legitimacy: The auratic status of nationhood among Finnish and English recruits in 2002, PhD Thesis accepted by University of London and publicly available from Senate House Library, London (archival copy at Goldsmiths College Library).

Kekki, Tuula: (2004) Huumausaineen käyttörikosuudistus poliisin näkökulmasta. Tapaustutkimus rikoslakiuudistuksen implementoinnista Tampereen poliisilaitoksella. Oikeus 33(4), 398-416.

Kekki, Tuula: Poliisin ja Paussin naapurisuhte Sorinkadulla. Poliisin ja sosiaalitoimen yhteistyö huumeeksymyksissä. Tampereen Huume-pilotin 3. raportti. Tampereen kaupungin sosiaali- ja terveystoimen tutkimuksia 2/2004.

Kekki, Tuula: Ei kauhealla väännöllä, vaan kipinän saaneena. Matalan kynnyksen kehittämishanke vaihtoehtoisen tuen ja huume kuntoutuksen tarjoajana. Tampereen Huume pilotin 2. raportti. Tampereen kaupungin sosiaali- ja terveystoimen tutkimuksia 1/2004.

Rantala, Kati: Vankilasta vapautuvat huumeiden käyttäjät. Uusintariikollisuuden vähentäminen yksilökohtaisella työotteella ja verkostoituen. Tampereen Huume pilotin 4. raportti. Tampereen kaupungin sosiaali- ja terveystoimen tutkimuksia 3/2004.

Rantala, Kati: (2004) Drug prevention as coordination: the vicious circle of devolving responsibility in primary prevention. *Drugs: education, prevention and policy* 11(5), 367-379.

Rantala, Kati & Salasuo, Mikko & Soikkeli, Markku: (2004) Elämykset ja draama huumevalistuksessa: ajattelun muokkaamisesta ajattelun virittämiseen. *Kasvatus* 35 (4), 393-407.

Sulkunen, Pekka & **Rantala, Kati** & Määttä, Mirja: (2004) The Ethics of Not Taking a Stand. Dilemmas of Drug and Alcohol Prevention in a Consumer Society – a Case Study. *International Journal of Drug Policy* 15 (5-6), 427-434.

Muut julkaisut

Rantala, Kati: Onko enää paluuta längilaisuuteen? Kirja-arvio. *Sosiologia* 41 (4), 359-360.

Esitelmät

Kekki, Tuula: Huumeiden käyttäjän poliisin tuen ja kontrollin kohteena. Sosiologipäivät 26.-27.03.2004, Jyväskylä.

Kekki, Tuula: Huumeiden käyttäjät tuen ja kontrollin kohteena. Poliisitutkimusseminaari 31.05.2004, Poliisiammattikorkeakoulu.

Kekki, Tuula: Drug users as objects of police control and support. The European Group for the Study of Deviance and Social Control – konferenssi 16-19.9 2004, Bristol, UK.

Rantala, Kati: Recreational drug use of the digital generation: from utopias to reality? Nordic conference on social research on alcohol and drugs: globalisation, youth cultures and drugs 26.-28.4.2004, Kalmar, Ruotsi.

Rantala, Kati: Drug prevention as coordination. International Summerschool on Health Literacy 15.-17.6.2004, Gustavelund, Tuusula.

Rantala, Kati: Rehabilitating re-offending problem drug users in partnership: who cares? Prison 2004 Conference 23.-25.6.2004, Lontoo.

Rantala, Kati: Rehabilitating re-offending problem drug users in partnership: who cares? The 2004 British Society of Criminology Conference 6.-9.7.2004, Portsmouth, UK.

Rantala, Kati: Mitä opimme päihdeprojektin arvioinnista? Kuntien hyvinvointistrategiat -teemaseminaari 6.10.2004, Stakes.

Lausunnot

Rantala, Kati: Referee-lausunto Sosiaalilääketieteelliseen aikakauslehteen.

Rantala, Kati: Referee-lausunto kriminologiseen tutkimusraporttiin.

Luottamustoimet ja -tehtävät

Kekki, Tuula: Puheenjohtaja Sosiologiapäivillä Jyväskylässä 26.-27.03.2004 työryhmässä Kriminologia ja oikeussosiologia (Pekka Santtilan kanssa).

Kekki, Tuula: PAKK:n edustaja kansallisen huumausaineseurantakeskuksen asiantuntijaryhmässä, joka tuottaa tietoa kansalliseen huumevuosiraporttiin.

6.3. Kansainvälinen yhteistyö

Hadley, Jonathan: Two field visits and liaison with Essex Police, UK, in connection with current research. Represented PAKK at CEPOL conference in Prague 9th to 12th November.

Hadley, Jonathan: Maintained links with Goldsmiths College's Centre for Urban and Community Research, London and increased network of police research contacts in UK and EU.

Rantala, Kati: Osallistuminen opetusministeriön koordinoimaan huumeu-prevention nk. kolmikantayhteistyöhön Suomen, Viron ja Venäjän välillä.

6.4. Muu asiantuntija- ja kehittämistyö

Julkaisemattomat tutkimus- tai kehittämisraportit

Rantala, Kati: Sisäisen turvallisuuden ohjelman valmisteluryhmä 2:n (Rikosten määrän vähentäminen ja kiinnijäämisriskin lisääminen erityisesti huumausaine-, väkivalta-, talous- ja uusintarikollisuudessa) loppuraportti. Sisäasiainministeriö.

Yleistajuiset kirjoitukset

Kekki, Tuula: Rikoksesta ei seuraa aina rangaistus. Huumeidenkäyttäjiä myös puhutellaan ja ohjataan hoitoon! Apupyörä 3/2004. Apupyörä ry.

Rantala, Kati: (2004) Onko enää paluuta längilaisuuteen? Kirja-arvio. Sosiologia 41(4), 359-360.

Rantala, Kati: (2004) Vankiluvut nousevat - onko nykykeinoista vankilakierteen katkaisuun? Poliisi-tv:n nettikolumni.

Rantala, Kati: Onko nykykeinoista vankilakierteen katkaisuun? Haaste 3/2004

Rantala, Kati: Vankilakierteen katkaisemisen taustalla tarvitaan inhimillisen elämän turvaavat peruspalvelut, Sosiaali- ja terveysviesti 4/2004

Rantala, Kati: (2004) Kolumnit 'Kotien kasvatusvastuu: realiteetti, ihanne vai ongelma?', 'Kiksejä Kuusamon riippuvuusvaaroilla', 'Poliisi turvanamme, hyväkö niin?', 'Hyvää omaatuntoa kaikelle kansalle' ja 'Tarve udella, tarve selittää', A-klinikkasäätiön Tiimi-lehti.

Asiantuntijalausunnot

Rantala, Kati: Lausunto koskien Vankeinhoidon päihdestrategiaa.

Asiantuntijaluennot

Kekki, Tuula: Poliisin ja sosiaalitoimen yhteistoiminta. Päihde- ja raittiusasiain neuvottelukunta 16.2. 2004, Tampere.

Kekki, Tuula: Matalan arviointitutkimus. Päihde- ja raittiusasiain neuvottelukunta 16.2.2004, Tampere.

Rantala, Kati: STO/Rikollisuuteen rekrytoitumisen dynamiikka. Rikostorjuntavastaavien kokous 19.1.2004, sisäasiainministeriön poliisi-osasto.

Rantala, Kati: Arviointiasetelma ja arvioitsijan tehtävät – esimerkkinä Klaari-projekti. Sosiaalipalvelujen arvioinnin koulutuspäivä 27.1.2004, Helsinki.

Rantala, Kati: Syrjäytyminen ja rikollisuuteen rekrytoituminen, ryhmä unohtuvatko unohdetut. Valtakunnalliset sosiaali- ja terveystieteiden kehittämispäivät 31.3.2004, Helsinki.

Rantala, Kati: Nuoret ja huumeiden viihdekäyttö. Turun kaupungin ehkäisevän päihdetyön kehittämishankkeen seminaari Elämyksiä vai elämyksiä? Nuorisokulttuurit ja huumeiden viihdekäyttö 21.4.2004, Turku.

Rantala, Kati: Huumeiden viihdekäyttö. Helsingin kaupunki, 3 aluetyöryhmän koulutuspäivä 14.5.2004, Helsinki.

Rantala, Kati: Information in drug education. International Expert meeting on substance abuse prevention 30.8.2004, Tuusula.

Rantala, Kati: Nettinuorten salatut elämät. Kauniaisten nuorisotoimen vanhemmille suunnattu seminaari Nuori kotona – internetissä? 14.10.2004, Kauniainen.

Rantala, Kati: Syrjäytyminen. Itä-Suomen kihlakuntapäivät 19.10.2004, Iisalmi.

Rantala, Kati: Kuka kasvattaa ja ketä? Kerrottu lapsuus ja nuoruus -luentosarja 21.10.2004, Jyväskylä.

Rantala, Kati: Ennaltaehkäisevän päihdetyön kovat haasteet. Etelä-Suomen läänin päihde- ja huumeseminaari 27.10.2004, Järvenpää.

Rantala, Kati: Syrjäytyminen ja rikollisuuteen rekrytoituminen. Poliisin toimintaympäristön arviointiseminaari 27.10.2004, Poliisikoulu, Tampere.

Rantala, Kati: Huumevalistuksen haasteista. Opetushallituksen koulutustilaisuus terveystiedon opettajille 28.10.2004, Helsinki.

Työryhmät

Rantala, Kati: Sisäisen turvallisuuden ohjelma, valmisteluryhmä Rikosten määrän vähentäminen ja kiinnijäämisriskin lisääminen erityisesti huumausaine-, väkivalta-, talous- ja uusintarikollisuudessa. Sihteeri.

Rantala, Kati: Poikkihallinnollinen Ehkäisevän päihdetyön laatukriteerit –työryhmä. Sihteeri (valmistelua vuonna 2004).

6.5. Opetus ja ohjaus

Opinnäytteiden ohjaus, PAKK

Rantala, Kati:

- Autio, Arto (PPT6): Huumausaineiden tarjonta, kokeilu ja käyttö Raahessa
- Hynönen, Ari & Jäppinen, Hannu (PPT7): Onko Pieksämäen kihlakunnan 13-17 –vuotiailla nuorilla huumeongelma? Hyvärinen, Kimmo (PPT7): Poliisi osana koulujen huumevalistusta
- Kalliomaa, Sami (PPT7): Rikoshyödyn jäljittäminen huumerikostutkinnassa
- Koskinen, Topi (PPT7): Kettutyöistä ekoterroristeihin. Eläin- ja ympäristöaktivismin nimissä tehty laiton toiminta Suomessa poliisitoiminnan näkökulmasta vuosina 1993- 2003
- Leinonen, Seppo (PPT7): Kainuu osana Suomen huumeongelmaa
- Oksanen, Jussi (PPT7): Poliisin yhteistyö huumausainerikostutkinnassa – ikuinen haasteko?
- Piispanen, Ilkka (PPT7): Nuorten sovittelumenettely
- Ranki, Mika (PPT7): Huumausainerikollisuuden kehitys Hämeenlinnassa
- Talvitie, Erkki (PPT7): Poliisin yhdysmiesjärjestelmä

Kekki, Tuula:

- Autio, Arto (PPT6): Huumausaineiden tarjonta, kokeilu ja käyttö Raahessa
- Hynönen, Ari & Jäppinen, Hannu (PPT7): Onko Pieksämäen kihlakunnan 13-17 –vuotiailla nuorilla huumeongelma?
- Ranki, Mika (PPT7): Huumausainerikollisuuden kehitys Hämeenlinnassa
- Törmänen, Marko (PPT8): Maastoliikenteen muutos Pohjois-Suomessa

Muu opinnäytteiden ohjaus

Rantala, Kati:

- Viuhko, Minna: Päihdeongelmaisten lainrikkojien kuntoutus. Pro gradu –työ, Helsingin yliopiston sosiologian laitos.
- Sipola, Pasi: What works? - Mikä toimii? Uusliberaali eetos rikosseuraamusalalla. Pro gradu –työ, Helsingin yliopiston sosiologian laitos.

7. KOKONAISRIKOLLISUUDEN TUTKIMUSALUEEN TOIMINTA

7.1. Tutkimus- ja kehittämishankkeet

Kokonaisrikollisuustiimin tutkimusalueena on sekä ilmi- että piilorikollisuus ja turvallisuus. Erityisesti keskitytään rikollisuuden määrällisten ja rakenteellisten muutosten analysointiin, poliisin rikostilastoinnin kehittämiseen, väestön rikosriskeihin, rikosten poliisille ilmoittamiseen ja turvattomuuteen. Uutena alueena on viranomaisyhteistyö rikollisuuden torjunnassa.

Vuonna 2004 käynnissä olivat seuraavat hankkeet:

Poliisin tietoon tuleva ja piiloon jäävä rikollisuus (kokonaisrikollisuus)

Huhtikuussa 2002 käynnistettiin SM:n rahoituksella kokonaisrikollisuusprojekti, jossa on selvitetty poliisin tietoon tulleen sekä piiloon jäävän rikollisuuden määrää, sisältöä ja ajallista muutosta. Vuonna 2003 kerättiin kansallisen uhritutkimuksen aineisto (Uhri2003), jonka avulla selvitettiin tapaturmien sekä väkivallan ja omaisuusrikosten kohteeksi joutumisen yleisyyttä, rikosten poliisille ilmoittamista ja ilmoittamisen syitä, huolestuneisuutta rikollisuudesta ja muita turvallisuuteen liittyviä kysymyksiä. Ennakkotulokset julkaistiin maaliskuussa 2004. Aineiston jatkoanalyysiä on tehty vuonna 2005. Hankkeesta on vastannut Markku Heiskanen.

Helsingin turvallisuustutkimus

Vuonna 2003 aloitettiin Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen toimeksiannosta kyselytutkimus, jossa selvitettiin eri näkökannoilta helsinkiläisten turvallisuutta ja heidän suhtautumistaan poliisiin. Toinen, poliisin palvelukykyä selvittävä tutkimus toteutettiin samaan aikaan poimimalla otos rikosilmoitusjärjestelmästä autovarkauksien, asuntomurtojen, pahoinpitelyjen tai ryöstön kohteeksi Helsingissä joutuneille. Tutkimuksen kolmas osa käsitti rekisteriaineistosta tehdyn kaupunginosakohtaisen tilastollisen selvityksen. Tutkimuksen käsikirjoitus valmistui vuoden 2004 loppuun mennessä. Hankkeen tutkijat olivat Outi Roivainen ja Markku

Heiskanen. Tutkimuksen rahoitti Helsingin kihlakunnan poliisilaitos ja Poliisiammattikorkeakoulu.

Rajaturvallisuuden edistäminen Suomen ja Venäjän välisenä viranomaisyhteistyönä

Elokuussa 2004 käynnistyi Raja- ja merivartiokoulun ja PAKK:n yhteishanke, jossa tutkitaan PTR-viranomaisten käytänteitä Suomessa ja Venäjällä. Tutkimuksella tähdätään paitsi tiedon lisäämiseen kahden maan poliisien, tullien ja rajavartiolaitosten yhteistyön käytänteistä, myös konkreettisiin toimenpide-ehdotuksiin yhteistyön kehittämiseksi. Tutkimus keskittyy erityisesti Kaakkois-Suomen alueelle. Tutkimus kestää vuoden 2006 loppuun ja sen jatkoksi on suunniteltu suomalais-venäläistä koulutusohjelmaa. Vastaavana tutkijana on Anna-Liisa Heusala. Tutkimuksen rahoittaja oli 2004 SM ja rahoitus tuli Raja- ja merivartiokoulun kautta.

Poliisin tietoon tullut rasistinen rikollisuus

Syyskuussa 2004 aloitettiin kokonaisrikollisuustiimissä poliisin tietoon tullutta rasistista rikollisuutta koskeva selvitys vuoden 2003 aineistosta (RIKI). Raportti valmistui vuoden 2004 lopussa. Tuloksia voidaan hyödyntää rasististen rikosten torjuntatyössä sekä rasismikoodin käytössä rikosilmoituksissa. Tutkijana oli Tuunia Keränen.

Kuntien turvallisuussuunnitelmien arviointi

Syyskuussa 2004 alkoi kuntien turvallisuussuunnitelmien arviointitutkimus. Tutkimuksessa arvioidaan viiden kunnan turvallisuussuunnitelman toteuttamista, mukana olleiden käsityksiä hankkeesta ja väestön turvallisuuskokemuksia kyseisillä alueilla. Lisäksi kerätään tausta-aineistoksi alueita koskevaa tilastotietoa. Arviointitutkimus valmistuu syyskuussa 2005. Tutkijana on Risto Kangas.

Väestön ikärakenteen muutoksen yhteys rikollisuuden kehitykseen

Kesäharjoittelija Mikko Raution selvitys ”Väestön ikääntymisen yhteys rikollisuuden kehitykseen Suomessa vuosina 2003-2030” valmistui syksyllä 2004.

Omaisuusrikollisuusselvitys

Kesäharjoittelija Terhi Hakamo laati Uhri2003-haastatteluaineistosta (ks.edellä) omaisuusrikoksia käsittelevän selvityksen. Käsikirjoitus valmistui 2004.

7.2. Tieteelliset julkaisut, esitelmät ja lausunnot

Monografiat ja artikkelit

Heiskanen, Markku & Sirén, Reino & Aromaa, Kauko: (2004) Suomalaisen turvallisuus 2003. Vuoden 2003 haastattelututkimuksen ennakkotuloksia suomalaisten tapaturmien ja rikosten kohteeksi joutumisesta ja pelosta. Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen tutkimustiedonantoja 458 / Poliisiammattikorkeakoulun tiedotteita 29. Helsinki: Edita.

Heiskanen, Markku & Sirén, Reino & Aromaa, Kauko: (2004) Victimisation and fear in Finland 2003. Interim report of the 2003 national survey of victimisation to accidents, violence, property crime, and fear. National Research Institute of Legal Policy Research Communications 59 / The Police College of Finland Communications 35. Helsinki: Edita.

Esitelmät

Heiskanen, Markku: How Victims Assess Victim Services Provided by the Police. 4th Annual Conference of the European Society of Criminology 27.8.2004, Amsterdam.

Aromaa, Kauko & **Heiskanen, Markku & Sirén, Reino:** Victimisation trends in Finland 1980-2003. 4th Annual Conference of the European Society of Criminology 28.8.2004, Amsterdam.

Heiskanen, Markku: The Costs of Violence against Women in Finland. European Seminar on Costs and Distribution of Costs of Crime and Disorder and Crime Prevention 2.4.2004, Helsinki.

Heiskanen, Markku: Rikosuhritutkimukset. Poliisitutkimuksen seminaari 31.5.2004, Poliisiammattikorkeakoulu.

Heusala, Anna-Liisa: Kahden kulttuurin käsitteet yhteiskuntatieteellisessä tutkimuksessa. Kääntäjäseminaari 25.11.2004, Helsingin yliopisto.

Roivainen, Outi: What causes the feeling of insecurity in Helsinki.
European Society of Criminology: Global similarities, local differences 27.8.2004, Amsterdam.

Lausunnot

Heiskanen, Markku: Referee-lausunto Oikeus-lehdelle.

Tieteelliset luottamustoimet ja -tehtävät

Heiskanen, Markku: Saksan naisuhritutkimuksen tieteellisen ohjausryhmä jäsen.

7.3. Kansainvälinen yhteistyö

Heiskanen, Markku: Saksan naisuhritutkimuksen tieteellinen ohjausryhmä.

7.4. Muu asiantuntija- ja kehittämistyö

Yleistajuiset kirjoitukset

Heiskanen, Markku & Sirén, Reino & Aromaa, Kauko: Naisten työpäikällä kokema väkivalta lisääntyy. Haaste 1/2004, 7-10.

Heiskanen, Markku: Saksalaiset miehet kärsivät väkivallasta parisuhteessaan? Haaste 4/2004, 10-11.

Sirén, Reino & **Heiskanen, Markku & Roivainen, Outi:** Rikollisuus kunnissa. Haaste 1/2004, 11-13.

Heiskanen, Markku & Sirén, Reino & Roivainen, Outi: Rikollisuus kunnissa odotettua ja yllättävää. Hyvinvointikatsaus 1/2004, 61-66.

Heiskanen, Markku & Roivainen, Outi & Siren, Reino: Rikollisuustasoon vaikuttaa moni muukin tekijä kuin kunnan koko. Kuntapuntari 2/2004, 26-28.

Heiskanen, Markku & Roivainen, Outi & Tuominen, Martti: Helsinkiläisten turvallisuutta tutkitaan. Kvartti 2/2004, 37-42.

Roivainen, Outi & Heiskanen, Markku & Siren, Reino: Uusi tapa tarkastella kuntien väkivalta- ja omaisuusrikollisuuden vaihteluja. Poliisi 1/2004, 12.

Heiskanen, Markku & Piispa, Minna: Naisiin kohdistuvan parisuhdeväkivallan yleisyys. Helsingin Sanomat, mielipide 13.4.2004.

Heiskanen, Markku: Väkivallan määrittely rikosuhritutkimuksissa. Tutkimusmääräraahahakemus Suomen Akatemialle yhdessä Jeff Hearnin, Päivi Honkatukian ja Minna Piispan kanssa.

Asiantuntijaluennot

Heiskanen, Markku: Är folk nöjda med polisens service i Finland? En undersökning om brottsoffer i Finland. Nordisk polisforskarekonferens 28.6.2004, Korppoo.

Heiskanen, Markku: Poliisin toimintaympäristö rikosuhritutkimuksen valossa. Poliisin toimintaympäristön arviointiseminaari 26.10.2004, Tampere.

Heiskanen, Markku: Arkaluonteisimpien asioiden tutkiminen surveyllä. Helsingin yliopiston tilastotieteen laitoksen surveyseminaari 9.12.2004.

Heusala, Anna-Liisa: Venäjän uusi kunnallislaki. STM, Sosiaalialan Venäjän lähialueyhteistyön päivä 7.11.2004.

Heusala, Anna-Liisa: Venäjän hallinnon muutokset ja niiden tulkinta tutkijan silmin. Kaakkois-Suomen rajavartiosto 26.10.2004.

Roivainen, Outi: The Safety Study of Helsinki. Nordiskt seminarium: Trygghet och polisarbete. Aktuella lednings- och styrningsfrågor I samband med polisoperativ verkasamhet 28.6.2004, Korppoo.

Työryhmät

Heiskanen, Markku: Rikostilastotyöryhmä. Jäsen.

Heiskanen, Markku: Rikoksantorjuntaneuvoston Työpaikkaväkivalta-työryhmä. Sihteeri.

Heiskanen, Markku: Uhritutkimusten kehittämissryhmä. Jäsen.

Heiskanen, Markku: POLTU. Jäsen.

Heiskanen, Markku: Malmi-projekti. Jäsen.

Heiskanen, Markku: Rajatutkimuksen ohjausryhmä. Puheenjohtaja.

Heiskanen, Markku: Rasismitutkimuksen ohjausryhmä. Puheenjohtaja.

Roivainen, Outi: Työturvallisuuskysely. Jäsen.

7.5. Opetus ja ohjaus

Opinnäytteiden ohjaus, PAKK

Heiskanen, Markku:

- Mensonen, Hannu (PPT 7): Laatu RIKI:ssä
- Aho: Seinäjoen piirin turvallisuustutkimus
- Holopainen: Poliisin tiedottaminen massarikoksista HPL:ssä
- Jansson, Tomi (PPT7): Todistajan uhkailu
- Ojala, Jarmo (PPT7): Näppisprojekti Vantaalla
- Suomala, Sampo (PPT): BSC
- Taponen, Jari (PPT8): Itäkeskuksen turvallisuustutkimus
- Järveläinen: Imatran ratit

Roivainen, Outi:

- Turunen, Ake (PPT 6): Talousrikosvangit Suomessa 2003

Muu opinnäytteiden ohjaus

Heusala, Anna-Liisa:

- Hyyryläinen, Kari, Viranomaisyhteistyön tila ja kehittämisodotukset itärikollisuuden torjunnassa Kaakkois-Suomessa. Pro gradu –tutkimus Tampereen yliopiston johtamistieteiden laitokselle, valmistuu 2005. Työtä on kommentoitu osatutkimuksena, joka liittyy "Rajaturvallisuus Suomen ja Venäjän välisenä viranomaisyhteistyönä" tutkimushankkeeseen.

POLIISIAMMATTIKORKEAKOULUN JULKAISUJEN KIRJATILAUS

POLIISIAMMATTIKORKEAKOULUN TUTKIMUKSIA (ISSN 1455-8262)		€ ei alv	€ alv 8 %
Heiskanen Markku, Roivainen Outi (2005)	Helsinki! Tutkimus helsinkiläisten turvallisuudesta ja Helsingin poliisin palvelukyvyistä. ISBN 951-815-074-5	22,00	23,76
Alvesalo Anne, Santtila Pekka (2004)	Pahat pojat - elokuva ja rikollisuus "Saan ehkä vähän ideaa, mut omaa päätä sitä kummiski käyttää". ISBN 951-815-060-5	11,00	11,88
Raivola Petri, Taiha- Vepsäläinen Reija (2004)	Työrukkasia ja visionvärejä AMK-muotoisilta päällystökursseilta valmistuneiden näkemymiä opinnoistaan ja valmiuksistaan. 951-815-070-2	11,00	11,88
Santtila Pekka et al. (2004)	How far from home offenders travel An international comparison of crime trips in homicide, rape, burglary, and robbery cases. ISBN 951-815-058-3	10,00	10,80
Heiskanen Markku, Roivainen Outi, Sirén Reino (2003)	Rikollisuus kunnissa Tilastollinen tutkimus Suomen kuntien väkivalta- ja omaisuusrikollisuuteen vaikuttavista tekijöistä. ISBN 951-815-057-5	15,00	16,20
Määttänen Merja (2003)	Tienraivaajapoliisit Tutkimus maahanmuuttajataustaisten ja etnisiin vähemmistöihin kuuluvien poliisien rekrytoimisesta ja kokemuksista poliisin työssä. ISBN 951-815-050-8	12,00	12,96
Alvesalo Anne (2003)	The Dynamics of Economic Crime Control ISBN 951-815-046-X	20,00	21,60
Korander Timo, Soine-Rajanummi Seppo (toim.) (2002)	Kaheksalta Koskarille - samantien sakot Tampereen nollatoleranssikokeilu 1999 - 2000: historiallinen konteksti, vastaanotto ja vaikuttavuus. ISBN 951-815-042-7	25,00	27,00
Honkonen Risto (2001)	Komisarioksi oppiminen Koulutuksen vaikuttavuus ja työssä oppiminen. ISBN 951-815-030-3	15,14	16,35
Luoma Markku (2001)	Laatua lainvalvontaan Laadun ja osaamisen kehittäminen poliisihallinnossa ISBN 951-815-031-1	22,71	24,53
Laapio Marja-Liisa (2000)	Kalkkers - Kallion paras mesta? Evaluatio Vailla vakinaista asuntoa (Vva) ry:n yökahvila-toiminnasta. ISBN 951-815-028-1	13,46	14,54
Honkonen Risto (2000)	Työssä oppiminen osana poliisin peruskoulutusta ISBN 951-815-025-7	15,14	16,35
Luntiala Pertti (1999)	Tieliikenteen sääntely Euroopan Unionissa ISBN 951-815-011-7	34,81	37,59
Heikinheimo Sanna (1999)	Rahanpesu Erityisesti kriminalisoinnin ja konfiskaation näkökulmasta. ISBN 951-815-019-2	20,18	21,79
Santtila Pekka (1999)	Explorations in the psychology of testimony ISBN 951-815-021-4	15,14	16,35
Karstinen Eija (1998)	Keskustelusta pöytäkirjaksi ISBN 951-815-002-8	25,56	27,60
Virta Sirpa (1998)	Poliisi ja turvayhteiskunta ISBN 951-815-001-X	22,20	23,98

POLIISIAMMATTIKORKEAKOULUN OPPIKIRJAT (ISSN 1455-8270)		€ ei alv	€ alv 8 %
Pelkonen Nina (2005)	Kriisin ABC Käsikirja poliisin käyttöön. ISBN 951-815-071-0	10,00	10,80
Hankilanoja Arto (2003)	Työturvallisuus ja vastuun kohdentuminen poliisihallinnossa ISBN 951-815-045-1	14,00	15,12
Himberg Kimmo (2002)	Tekninen rikostutkinta Johdatus forensiseen tieteeseen. ISBN 951-815-039-7	12,00	12,96
Sarala Urpo (2001)	Poliisitoimen kehittämisen johtaminen ISBN 951-815-032-X	15,14	16,35
Vesisenaho Marketta (2001)	Poliisialan sanasto Suomi-Ruotsi-Englanti ISBN 951-815-037-0	10,00	10,80
Ervo Laura (2000)	Esitutinnan optimaalisuus Oikeudellisessa viitekehyksessä ISBN 951-815-023-0	16,99	18,35
Ellonen Erkki et al. (2000)	Etiikka ja poliisin työ ISBN 951-815-026-5	13,46	14,54
Wasastjerna Jyrki (1999)	Johdatus poliisin kansainväliseen yhteistyöhön ISBN 951-815-014-1	27,08	29,25
Kiehelä Hannu Virta Sirpa (toim.) (1999)	Lähipoliisi lähestymistapana ISBN 951-815-015-X	30,11	32,52
Laitinen Ahti, Virta Erja (1998)	Talousrikokset Teoria ja käytäntö. ISBN 951-815-003-6	23,21	25,07

POLIISIAMMATTIKORKEAKOULUN TIEDOTTEITA (ISSN 1455-8289)		€ ei alv	€ sis.alv
Keränen Tuunia (2005)	Poliisin tietoon tulleet rasistinen rikollisuus Suomessa 2003 ISBN 951-815-072-9	10,00	10,80
Hakamo Terhi (2004)	Katuälykyys Tutkimus nuorten kokemasta katuväkivallan pelosta ja pelottomuudesta. ISBN 951-815-069-9	11,00	11,88
Heiskanen Markku, Sirén Reijo, Aromaa Kauko (2004)	Suomalaisten turvallisuus 2003 ISBN 951-704-298-1	8,50	9,18
Mensonen, Hannu (2004)	Laatu rikosilmoitusjärjestelmässä ISBN 951-815-064-8	10,00	10,80
Koski, Jari (2004)	Henkirikosten konfliktityypit Helsingissä 1985–1988 ja 1996–1999 ISBN 951-815-065-6	10,00	10,80
Mäkipää, Leena (2004)	Henkirikos Ilta-Sanomissa Journalistisen kulttuurin murros ja rikosjournalismi ISBN 951-815-068-0	13,00	14,04
Pajunen, Jari (2004)	Yhdenvertaisuus ja sisäasiainministeriön ohjeen vaikutus poliisin tekemissä ajo-oikeuspäätöksissä ISBN 951-815-066-4	13,00	14,04

Lillsunde Pirjo et al. (2003)	Huumeet ja liikenne Uudistettu ja täydennetty painos kirjasta "Huumaussainneiden käytön tunnistaminen tieliikenteessä". ISBN 951-815-059-1	15,00	16,20
Vilkko Antti (2003)	Poliittisten puolueiden suhtautuminen turvallisuusyhteistyöhön ja poliisipalveluiden kehittämiseen kuntatasolla ISBN 951-815-053-2	10,00	10,80
Majamaa Heikki (2003)	Lasten seksuaalinen hyväksikäyttö ja tilastoharhat ISBN 951-815-052-4	10,00	10,80
Pullat Risto (2003)	Järjestäytynyt rikollisuus Nyky-Virossa ja naapurimaissa ISBN 951-815-051-6	20,00	21,60
Jokinen Anne, Häyrynen Janne, Alvesalo Anne (2002)	Yritykset talousrikollisuuden uhreina ISBN 951-815-043-7	20,00	21,60
Lehtinen Ari-Pekka (2002)	Perheväkivalta, poliisin painajainen ISBN 951-815-038-9	10,00	10,80
Arolainen Teuvo (toim.) (2001)	Turvallisuutta, draamaa ja uutiskilpailua Yhteenveto poliisin ja vakuutusalan ajankohtaisseminaarista. ISBN 951-815-035-4	10,09	10,90
Uotila Pekka (2001)	Eduskunnan oikeusasiamies ja EOA:n poliisitoimintaan kohdistuneet kantelu-ratkaisut 1989 -1999 ISBN 951-815-033-8	13,46	14,54
Alvesalo Anne, Lahti Raimo (toim.) (1999)	Kirjoituksia talousrikollisuudesta II ISBN 951-815-017-6	25,56	27,60
Karvinen Erkki (1999)	Yritysturvallisuus Uhritutkimus Lahden liikeyrityksiin kohdistuvista rikos- ja häiriötekijöistä sekä turvallisuusongelmista. ISBN 951-815-020-6	16,82	18,17
Korhonen Konsta (1999)	Kansalaisen turvallisuus Yhteenvetotutkimus paikallispoliisin turvallisuustiedusteluista ISBN 951-815-016-8	16,82	18,17
Käyhkö Esa (1999)	Euroopan poliisiyhteistyö ja julkinen vastuu ISBN 951-815-018-4	16,82	18,17
Laitinen Ahti et al. (1999)	Autovarkaat Ajoneuvorikosten esiintyminen, tekijät ja tausta. ISBN 951-815-013-3	25,56	27,60
Viitanen Marko (1999)	Kantelut poliisista Ylimmille lainvalvojille poliisista tehdyt kantelut vuonna 1996 ISBN 951-815-022-2	15,14	16,35
Alvesalo Anne (toim.) (1998)	Kirjoituksia talousrikollisuudesta I ISBN 951-815-005-2	27,08	29,25
Joutsenlahti Juha, Koivisto Juha (1998)	Päällystön keinot alaisten työssäjaksamisen ylläpitämisessä ISBN 951-815-004-4	16,82	18,17

Julkaisujen myynti

POLIISIAMMATTIKORKEAKOULU

Julkaisusihteeri

Osoite PL 13, 02151 ESPOO
S-posti julkaisut@pakk.poliisi.fi
Puhelin (09) 8388 3462
Faksi (90) 8388 3500

www.poliisiammattikorkeakoulu.fi